

HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ
GÜZEL SANATLAR ENSTİTÜSÜ

Resim Anasanat Dalı

BOYA KOLAJLARI

Canay GÜNLER

Yüksek Lisans Tezi

Ankara, 2019

HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ
GÜZEL SANATLAR ENSTİTÜSÜ

Resim Anasanat Dalı

BOYA KOLAJLARI

Canay GÜNLER

Yüksek Lisans Tezi

ANKARA, 2019

Kabul ve Onay

CANAY GÜNLER tarafından hazırlanan "Boya Kolajları" başlıklı bu çalışma, jürimiz tarafından Resim Anasanat Dalı'nda Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

Jüri Başkanı

Prof. Mehmet YILMAZ

Jüri Üyesi (Danışman)

Prof. İsmail ATEŞ

Jüri Üyesi

Prof. Hüsnü DOKAK

Bu çalışma, Hacettepe Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği'nin ilgili maddeleri uyarınca yukarıdaki jüri tarafından uygun bulunmuştur.

Prof. Pelin YILDIZ

Güzel Sanatlar Enstitü Müdürü

Annem'e..

ÖZ

GÜNLER, Canay. Boya Kolajları, Yüksek Lisans Tezi, Ankara, 2019.

Geçmişten günümüze pek çok sanatçı, deneyimleme ve gözlem sonucu beyindeki duygu merkezini uyaran olay, deneyim ve gözlem sonucu oluşan his ile ortaya çıkan sorunsalları dışavurum amacıyla farklı araç ve malzemeler ile çözümlenmeye çalışmışlardır. Resim sanatında söz konusu dışavurum genellikle oluşturulan form, biçim ve renk dengesine dayalı yorumlanmaktadır. Tarihsel süreç içerisinde, resim sanatında renk ve boyaya dayalı ifadeler tez bağlamında ilk bölümde ele alınmıştır.

“Boya Kolajları” isimli tezin ikinci bölümünde uygulama çalışmalarında gözlem ve deneyim sonucu oluşan çeşitli duyguların beyinde yarattığı hasar ve benzeri olaylar, din ve felsefede insanın özü olarak kabul edilen ruh ontolojisi ile bağdaştırılmıştır. Bununla beraber, çeşitli sorunsallar ele alınarak söz konusu soyut kavramlar, soyut bir dille somutlaştırılarak incelenmiştir.

Tezdeki çalışmalarda ruhun bir dokusu olduğuna inanılarak, anılan kavramlar soyut bağlamda somutlaştırılma sürecinde teknik bakımdan boyanın yanı sıra bazı yapıtlarda pigment, tutkal ve günlük yaşam nesnelere gibi çeşitli malzemeler tercih edilerek boyasal ifade desteklenmiştir.

Anahtar Sözcükler : Doku, Boya, Soyut, Kolaj, Renk

ABSTRACT

GÜNLER, Canay. Paint Collages, Master Thesis, Ankara, 2019.

From the past to the present, many artists have tried to analyze the problems caused by the incident, experience and observation that stimulate the emotion center in the brain with different tools and materials. In the art of painting, this expression is generally interpreted based on the form, shape and color balance. In the historical process, color and paint-based expressions in the art of painting are discussed in the first chapter of this thesis.

In the second part of the thesis named "Paint Collages", the damage in the brain caused by various emotions arised from observation and experience is related to the ontology of the soul which is accepted as the essence of human in religion and philosophy. In addition, various problems were discussed in order to examine the abstract concepts in an abstract language in a tangible way.

In this thesis, it is believed that there is a texture of the soul. In the process of concreting the concepts, various materials such as glue and daily life objects were chosen to support the painting expression.

Key Words: Texture, Paint, Abstract, Collage, Color

İÇİNDEKİLER DİZİNİ

İTHAF SAYFASI	i
ÖZ	ii
ABSTRACT.....	iii
İÇİNDEKİLER DİZİNİ	iv
GÖRSEL DİZİNİ	v
GİRİŞ.....	1
1. BÖLÜM: RESİM SANATINDA RENK VE BOYAYA DAYALI İFADE YÖNTEMLERİ.....	3
2. BÖLÜM: İFADE ARACI OLARAK BOYAYI KULLANDIĞIM YAPITLARIM ÜZERİNE AÇIKLAMALAR	24
SONUÇ	44
KAYNAKLAR.....	45
ETİK BEYANI.....	50
YÜKSEK LİSANS TEZİ ORJİNALLİK RAPORU.....	51
MASTER'S THESIS ORIGINALITY REPORT	52
YAYIMLAMA VE FİKRİ MÜLKİYET HAKLARI BEYANI.....	53
ÖZGEÇMİŞ	54

GÖRSEL DİZİNİ

Görsel 1: Pablo Picasso, Gitar müzik notaları bardak, Kağıt Üzeri Karışık Teknik , 48 x 36.5 cm, McNay Art Museum, San Antonio, TX, ABD, 1912, https://bit.ly/2eoR3M7	3
Görsel 2: Georges Braque, Stüdyo V, 1949, Tuval Üzerine Karışık Teknik, 145x175cm, Özel Koleksiyon, https://bit.ly/2eboCpT	4
Görsel 3: Jean (Hans) Arp, Beş Beyaz Form ve İki Siyah Grup, Varyasyon III, Rölyef, 60X75.5cm, Solomon R. Guggenheim Müzesi New York, ABD, 1932, https://bit.ly/2KeJrxB	5
Görsel 4: Vincent van Gogh, Selvili ve Yıldızlı Yol, Tuval Üzeri Yağlı Boya, 91x71cm, Kröller-Müller Müzesi, Otterlo, Hollanda, 1890, https://bit.ly/2OuçEUj ...	6
Görsel 5: Edward Munch, Çığlık, Mukavva Üzerine Yağlı Boya, Tempera ve Pastel, 84x66cm, Oslo Ulusal Galeri, Norveç, 1893, https://bit.ly/32Yx697	7
Görsel 6: Kazimir Malevich, En Yüksek, Tuval Üzeri Yağlı Boya, 80x80 cm, Tate Modern, Londra, İngiltere, 1915, https://bit.ly/2AUkYK1	8
Görsel 7: Joan Miro, Dansçı II, Tuval Üzeri Yağlı Boya, 115.5 x 88.5cm, Özel Koleksiyon, 1925, https://bit.ly/2K8Lwfl	9
Görsel 8: Mark Rothko, Beyaz ve Kırmızı Üzerine Mor, Siyah, Turuncu ve Sarı, Tuval Üzeri Yağlı Boya, 207x167.5cm, Solomon R. Guggenheim Müzesi, New York, ABD, 1949, https://bit.ly/2v0nAWf	10
Görsel 9: Jackson Pollock, No:11 Tuval Üzeri Yağlı Boya, 213 x 489 cm, Avusturalya Ulusal Galeri, Avusturalya, 1952, https://bit.ly/2YyAPXD	11
Görsel 10: Hans Hofmann, Pompeii, Tuval Üzeri Yağlı Boya, 214x133cm, Tate Koleksiyonu, İngiltere, 1959, https://bit.ly/2GCL6vV	12
Görsel 11: Piero Manzoni , Akrom, Tuval Üzeri Alçı ve Kumaş, 70.5 x 50.2 cm, Solomon R. Guggenheim Müzesi, New York, ABD, 1958-59, https://bit.ly/2LSSDuQ	13
Görsel 12: Yves Klein, Başlıksız Antropometri (ANT106), Tuval Üzerine Kuru Pigment Ve Sentetik Reçine, 200 x 500cm, Yves Klein Malikanesi ADAGP, Paris, 1960, https://bit.ly/2Yibwh9	14
Görsel 13: Yves Klein, Antropometri: Prenses Helena: Kağıt Üzerinde Kuru Pigment Ve Sentetik Reçine, Modern Sanatlar Müzesi (MoMA), New York, ABD, 1960, https://bit.ly/2Yibwh9	15
Görsel 14: Antoni Tàpies, Pintura Bastida, Ters Tuval Üzeri Karışık Teknik, 162 x 130 cm, Antoni Tapies Vakfı, Barselona, İspanya, 1962, https://bit.ly/2OsgjrL	16
Görsel 15: Robert Motherwell, İspanyol Cumhuriyetine Ağıt 108, Tuval Üzeri Yağlı Boya, 208x351cm, Museum of Modern Art, New York, ABD, 1965-67, https://mo.ma/2K5tF9e	17
Görsel 16: Hans Hartung, L10, Kağıt Üzeri Litografi, 52x32cm, Tate Koleksiyonu, İngiltere, 1986, https://bit.ly/2SSawug	18
Görsel 17: Gerhard Richter, AB Arabuluculuk, Tuval Üzeri Yağlı Boya, 320x400cm, Güzel Sanatlar Müzesi Montreal, Kanada, 1986, https://bit.ly/2OwgnXM	19
Görsel 18: Anselm Kiefer, Deniz kenarındaki Bohemya, Çuval Bezi Üzerine Yağlı Boya, Emülsiyon, Gomalaka Verniği, Kurşun Kalem, Toz Boya, 191,1x561,3cm , Metropolitane Sanat Müzesi, New York, ABD, 1996, https://bit.ly/2yqpE8P	20
Görsel 19: Görsel 18 ayrıntı, https://bit.ly/2yqpE8P	21

Görsel 20: Burhan Doğançay, Kırmızı Tırnaklar, Tuval Üzeri Kolaj ve Karışık Teknik, 125x125 cm, Doğançay Müzesi, İstanbul, Türkiye, 1990, https://bit.ly/2KdadX3	23
Görsel 21: Burhan Doğançay, Marlboro, Tuval Üzeri Kolaj ve Karışık Teknik, Doğançay Müzesi, İstanbul, Türkiye, 1990, https://bit.ly/2LSY3WI	23
Görsel 22: Canay Günler, "isimsiz", Tuval Üzeri Akrilik Boya, 25x25cm, 2019.	24
Görsel 23: Canay Günler, "isimsiz", Tuval Üzeri Akrilik Boya, 25x25cm, 2019. ...	24
Görsel 24: Canay Günler, "döngü 1", Tuval Üzeri Akrilik Boya, Karışık Teknik, 25x25x2cm, 2019.	25
Görsel 25: Canay Günler, "isimsiz", 20x20 cm, Tuval Üzeri Akrilik Boya, Karışık Teknik, 2019.	26
Görsel 26: Canay Günler, "isimsiz", 30x40cm, Tuval Üzeri Akrilik Boya, Karışık Teknik, 2019.	26
Görsel 27: Canay Günler, "gökyüzündeki ev", Tuval Üzeri Akrilik Boya, Karışık Teknik, 100x70x1.5cm, 2019.	27
Görsel 28: Görsel 25 ayrıntı.	28
Görsel 29: Görsel 25 ayrıntı.	28
Görsel 30: Canay Günler, "şey", Tuval Üzeri Akrilik Boya, Karışık Teknik, 90x90x1 cm, 2019.	29
Görsel 31: Görsel 28 ayrıntı.	30
Görsel 32: Canay Günler, "evden eve", Tuval Üzeri Akrilik Boya, Karışık Teknik, 70x100x1 cm, 2019.	31
Görsel 33: Görsel 30 ayrıntı.	32
Görsel 34: Canay Günler, "monachopsis", Tuval Üzeri Akrilik Boya, Karışık Teknik, 100x70x4 cm, 2019.	33
Görsel 35: Görsel 32 ayrıntı.	34
Görsel 36: Canay Günler, "döngü 2", Tuval Üzeri Akrilik Boya, Karışık Teknik, 100x80x1 cm, 2019.	35
Görsel 37: Görsel 34 ayrıntı.	36
Görsel 38: Canay Günler, "epik", Tuval Üzeri Akrilik Boya, Karışık Teknik, 80x80x3.5 cm, 2019.	37
Görsel 39: Görsel 36 ayrıntı.	38
Görsel 40: Canay Günler, "döngü 3", Tuval Üzeri Akrilik Boya, Karışık Teknik, 100x100x3 cm, 2019.	39
Görsel 41: Görsel 38 ayrıntı.	39
Görsel 42: Görsel 38 ayrıntı.	39
Görsel 43: Canay Günler, "isimsiz", Tuval Üzeri Akrilik Boya, Karışık Teknik, 100x70x4cm, 2019.	40
Görsel 44: Görsel 41 ayrıntı.	41
Görsel 45: Canay Günler, "hiçlik", Tuval Üzeri Akrilik Boya, Karışık Teknik, 90x90x4cm, 2019.	42
Görsel 46: Görsel 43 ayrıntı.	42
Görsel 47: Görsel 43 ayrıntı.	42
Görsel 48: Canay Günler, "isimsiz", Tuval Üzeri Akrilik Boya, Karışık Teknik, 90x90x1 cm, 2019.	43

GİRİŞ

“Boya Kolajları” isimli Yüksek lisans tezi, uzun zamandır üzerinde düşünülüp araştırılmakta olan “duygu” kavramını beyindeki duygusal-motor kaplinine ve ruh bilimi ontolojisine olan merak sonucu edinilmiş olan bilgiler ile ilişkilendirilmiştir. Tez bağlamında boya kolajları ile oluşturulan yapıtlarda ruhun bir dokusu olduğuna inanılarak soyut bağlamda somutlaştırma araştırmalarını kapsamaktadır.

Söz konusu tezde geçmişten günümüze pek çok insanın aslında hep yaşadığı, kimilerinin bilinç arkasına attığı, kiminin sorunsalları haline getirerek farkındalıklarını odakladıkları duygularının, dini ve felsefi anlamda insanlığın görünmeyen tarafı ve özü olarak inanılan insan ruhuna etkilerinin sonucu oluşan ve tanımlanmayan içsel olayların somutlaştırılması fikri ile yola çıkılarak boyasal bağlamda incelenerek ifade edilmeye çalışılmıştır. Söz konusu soyut kavramlar boyasal ifade ile somutlaştırılmaya çalışılırken gözlem ve kişisel deneyimlerden yararlanılmıştır.

Türk Dil Kurumu'nun anlamlandırmasına göre ruhun tanımı řu şekilde yapılmıştır. “Dinlerin ve dinci felsefelerin insanda vücuttan ayrı bir varlık olarak kabul ettiği öz, tin, can kuşu.” Söz konusu anlamlandırmadan yola çıkılarak raporda, beynin duyguyu işlediği merkezde gerçekleşen an veya anların çarpışması sonucu insan ruhunda oluşan çeşitli soyut değişimler somutlaştırılarak, aslında herkesin bildiği fakat kimsenin söyleyemediği “şey”lerin dışavurumu araştırılmıştır.

İnsanların zihninde çocukluktan kalma birkaç fotoğraf karesi vardır. Bunların sıradan an veya anlar olması söz konusu değildir. Beyin yalnızca ya en mutlu olduğu ya da acı anı merkeze kodlar. Bu durum ruhumuzda kalıcı izler bırakarak gelecekteki karakterimizin şekillenmesinde önemli rol oynar. Herhangi bir canlının bedeni ve ruhu açısından kuvvetli etki ve yaralanma belirtileri bırakan yaşantı olarak bildiğimiz Fransızca kökenli sözcük olan “travma”/travmalar, soyut boya kütleleri ile somutlaştırılmaya çalışılmıştır.

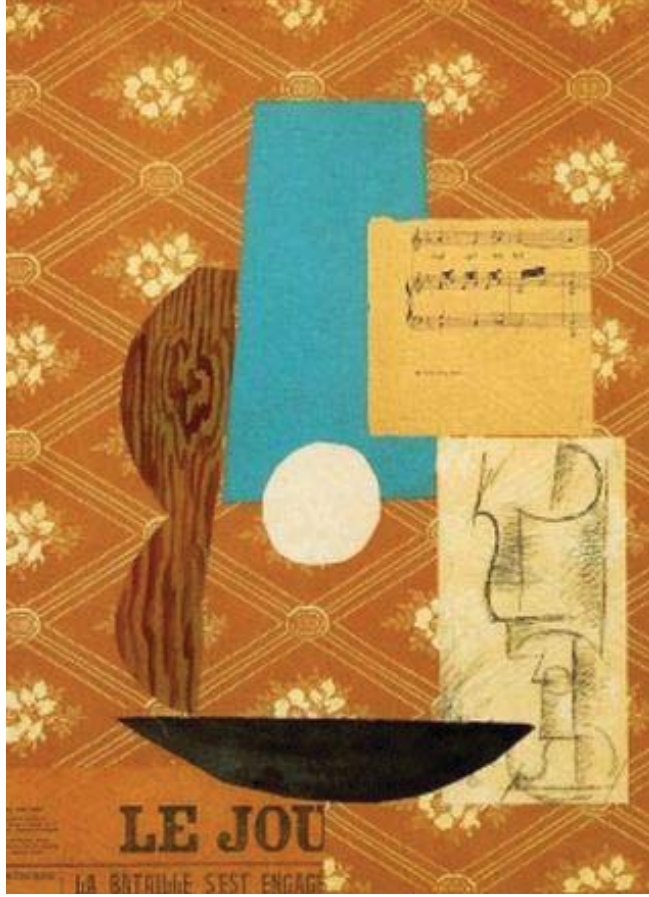
Tez raporunun ilk bölümünde sorunsalların daha açık bir şekilde ifade edilebilmesi amacı ile öncelikle etkisi altında kalınan sanatçılarının yapıtları incelenmiştir.

Sanatçuların ve sanat yazarlarının kendi fikirlerine yer verilmiş olup sanatçuların yapıtları düşünsel ve teknik anlamda araştırılmıştır.

Tez raporunun ikinci bölümünde farklı malzemeler aracılığı ile insanların yaşadığı soyut bir kavram olan duygu, gözlemler ve kişisel deneyimler ile ilişkilendirilerek somutlaştırılmış ve çözümlenmeler açıklanmaya çalışılmıştır.

BÖLÜM 1 : RESİM SANATINDA RENK VE BOYAYA DAYALI İFADE YÖNTEMLERİ

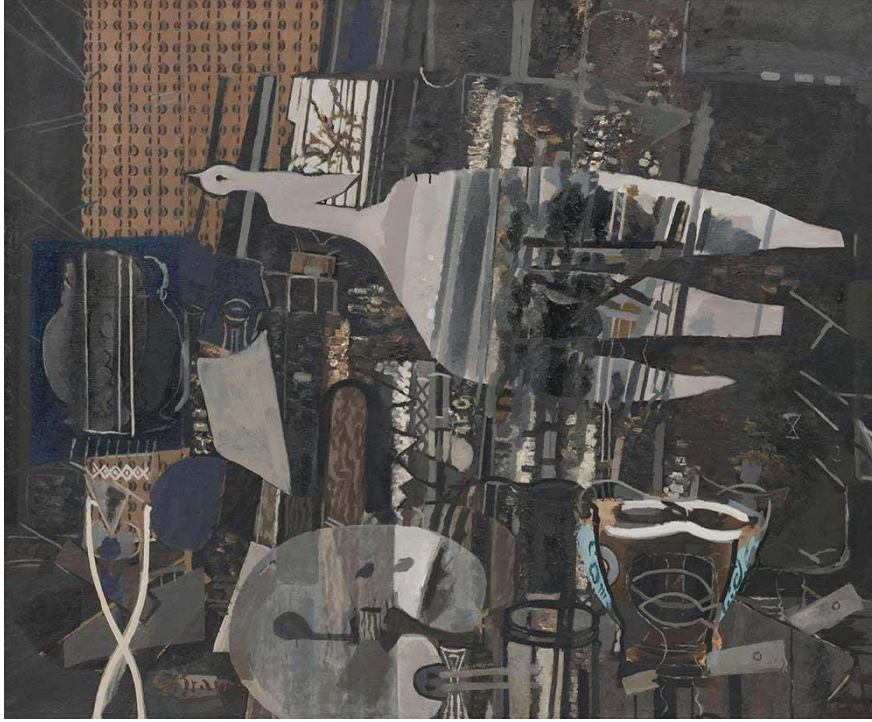
Işığın cisimlerden yansıyarak gözümüzde oluşturduğu duyum olan rengi kullanım biçimini boya ile ilişkilendirilerek çeşitli formlar oluşturulmuş olup an/anların nitelendirilmeye çalışıldığı esnada sanat tarihinden pek çok yapıt araştırılmıştır. Söz konusu bölümde raporlama sürecinde etkilenilen sanatçıların yapıtları incelenmiştir. Araştırma raporlarına boya kolajları başlıklı rapordaki yapıtların oluşumu esnasında etkisi altında kalınan kolaj denildiğinde akla gelen kübizm akımı öncülerinden Pablo Picasso ve Georges Braque'ın yapıtları incelenerek başlanmıştır.

Görsel 1: Pablo Picasso, Gitar müzik notaları bardak, Kağıt Üzeri Karışık Teknik , 48 x 36.5 cm, McNay Art Museum, San Antonio, TX, ABD, 1912, <https://bit.ly/2eoR3M7>

Kübizm 20.yy'ın en büyük sanat ve tasarım yeniliği olarak kabul edilmekte olup, akımın kurucuları olarak Picasso ve Braque kabul edilmektedir. İlk kübist yapıtlar geleneksel konulara sahip, manzara, figür ve natürmorttur. Söz konusu akımda kolaj gün yüzüne çıkarak en büyük yeniliklerden biri olarak kabul edilmiştir. Parçalı

ve kesilmiş formların yap- boz etkisi gibi bir arada kullanılmaya başlanmıştır. Sentetik Kübizm olarak adlandırılan işe yaramaz kağıt parçalarını tuvale yapıştırmakla başladıkları bu yenilik ile kolaja sanatsal anlam yüklenmişlerdir. Kübizm ile her türlü malzeme, ne kadar mütevazi veya gündelik olursa olsun sanat için kullanılabilceği kanıtlanmıştır. Tüm bunların yanı sıra Kübistler için sanat anlatımı gözlemden ziyade deneyimler ile oluşmaktadır.

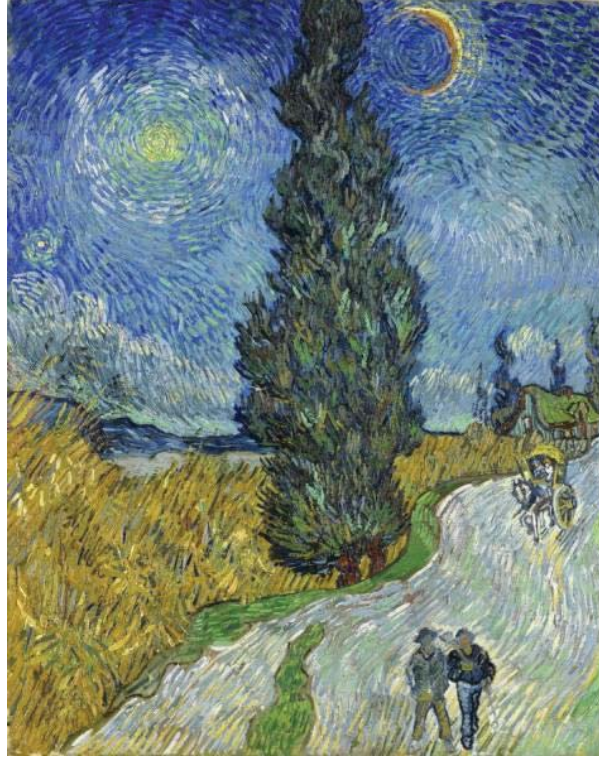
Görsel 2: Georges Braque, Stüdyo V, 1949, Tuval Üzerine Karışık Teknik, 145x175cm, Özel Koleksiyon, <https://bit.ly/2eboCpT>

20.yy.'ın en yenilikçi ressamlarından Braque, avangard sanatın öncülerindedir. Daha önce de değinildiği gibi Picasso ile Kübizm'in kurucuları arasında anılmaktadır. Braque, Kübizmin dilini renk, doku ve boya ile geliştirirken bunların yanı sıra kolaj ile ön plana çıkmıştır. Harfler, yapıştırılmış kağıtlar, kum karıştırılmış boya ve ağaç dokusunu yapıtlarında sıkça görmekteyiz. Toprak tonları kullanan Braque, imgelerini katman katman oluşturmuştur. Son dönem yapıtlarında çoğunlukla kuş imgeleri gördüğümüz Braque'ın eserlerinde özgürlük hissi baskındır.

Görsel 3: Jean (Hans) Arp, Beş Beyaz Form ve İki Siyah Grup, Varyasyon III, Rölyef, 60X75.5cm, Solomon R. Guggenheim Müzesi New York, ABD, 1932, <https://bit.ly/2KeJrxB>

Deneysel yapıtları ile ön plana çıkan Jean Hans Arp, ahşap rölyefleri, mukavvadan kestiği ve yırtık kağıt parçaları ile oluşturduğu kolajları ile ilk sanat karşıtı akım olan Dada akımının önde gelen isimlerindedir. Dada akımında sanat, hayat ve toplumla ilgili yerleşik tüm fikirleri sarsmak ve bir yandan da meydan okumak için absürd olarak adlandırabileceğimiz ne varsa kullanılmıştır. Arp, doğal formları alarak şekillerini ve özlerini mükemmelleştirmenin yollarını gerçeküstücü bir dille araştırmıştır. Kolaj, heykel ve rölyef yapıtları ile bilinen Arp, yalınlığı ve rastlantısal yaratımları ile basitleştirilmiş şekillerini doğal gelişmenin ve formların amblemi olarak görmektedir.

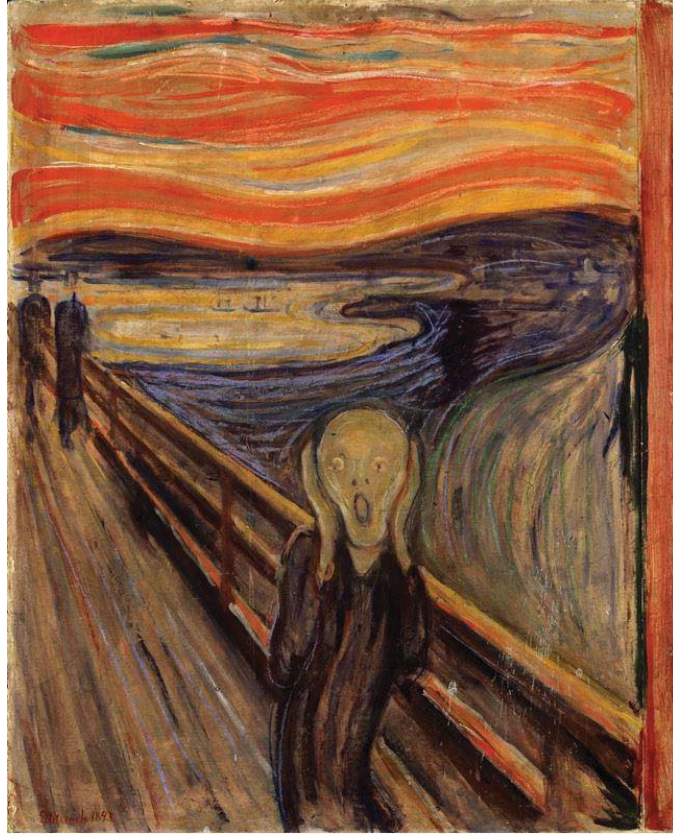

Görsel 4: Vincent van Gogh, Selvili ve Yıldızlı Yol, Tuval Üzeri Yağlı Boya, 91x71cm, Kröller-Müller Müzesi, Otterlo, Hollanda, 1890, <https://bit.ly/2OuqEUj>

Vincent Van Gogh en önemli neo-empresyonist sanatçılar arasında yer almaktadır. Gauguin ile uzun seneler aynı evi ve aynı sanat anlayışını paylaşmış olan sanatçının ruhsal ızdırapları tamamiyle eserlerine yansımıştır. Eserlerinin tamamı otobiyografiktir ve hemen hemen her resmi kendi duygularını yaşadığı o anı konu edinir. Görsel 4'te görmekte olduğumuz Selvili ve Yıldızlı Yol isimli eserinde yine pek çok eserinde görebildiğimiz yoğun boya katmanları ve fırça izleri görülmektedir. Doğa ile fazlaca ilgilenen Vincent, boyayı tüpten çıktığı gibi kullanmakta olup söz konusu eserde de gökyüzüne bakıldığında rüzgara kapılmış hissi veren fırça izlerinin ve boya katmanının yukarıya yükselen yuvarlak hatları dikkat çekmektedir.

Vincent'in Gauguin'e yazdığı mektubun şu kesiti, söz konusu yapıttaki boyasal üslubun çıkış noktasını daha iyi anlamamızı sağlamaktadır:

...bir yıldızla selvi daha var; son bir denemeydi bu- gece gökyüzü, parlımsız ay, üstüne yansıyan yerin yoğun gölgesinden zar zor kurtulmuş, ince bir hilal, aşırı denilebilecek kadar parlak bir yıldız. ...pencereleri sarı ışıkla aydınlanmış eski bir han ve çok uzun bir selvi, çok düz, çok kasvetli. Yol üstünde beyaz atın kuşulu olduğu sarı bir araba ve geç kalmış iki adam. Çok romantik... (Thompson, 2014, s.62).

Görsel 5: Edward Munch, Çığlık, Mukavva Üzerine Yağlı Boya, Tempera ve Pastel, 84x66cm, Oslo Ulusal Galeri, Norveç, 1893, <https://bit.ly/32Yx697>

Dışavurumculuğun öncülerinden olan Munch'un en çok tanınan yapıtı hiç şüphesiz "Çığlık"tır. Mutsuzluklarla ve akıl hastalığı ile geçen hayatının en etkileyici yapıtı olan Görsel 5'teki Çığlık isimli yapıt, yazdığı metnin resmedilmiş halidir.

Şiir şöyledir:

Bir akşamüstü bir sokakta iki arkadaşım ile birlikte yorgun ve hasta halde yürüyordum. Şehir ve fiyort önümüzde uzanıyordu. Güneş batıyor ve bulutlar kan kırmızı bir renge boyanıyordu. Orada korkuyla tireyerek durdum ve doğayı delip geçen yüksek perdede, bitimsiz bir çığlık duydum (Hodge, 2013, s.180).

Ürpertici bir dil geliştirerek oluşturduğu bu yapıtta yazmış olduğu şiirin her satırının tasviri yapılmıştır. İzleyicinin kendinden bir şeyler bulabileceği ve kaygıyı güzel kılan bu eserde dağınık boya kullanımı dikkat çekerken, dengeli oluşturduğu bu kompozisyonunda istikrar arayışında olduğu anlaşılmaktadır. İçsel gerilimini güçlü renksel ifade ile anlatan söz konusu eserde gökyüzüne kalınca sürdüğü kırmızı, yeşil ve sarı renklerin doğaya aykırılığı ile figürün çarpıcı ifadesi ile bir metafora dönüşmektedir. Önde duran bu rahatsız edici figür ile sanatçı kendini betimlemiştir.

Görsel 6: Kazimir Malevich, En Yüksek, Tuval Üzeri Yağlı Boya, 80x80 cm, Tate Modern, Londra, İngiltere, 1915, <https://bit.ly/2AUkYK1>

Malevich süprematizm akımında yalın geometrik formlar ile oluşturulmuş soyut sanatı geliştirerek yeni bir farkındalık yaratmayı amaçlamıştır.

Supremus isimli eserin zemini düz beyaz boya ile boyanmış olup mekansızlık hissi oluşturarak izleyiciye söz konusu geometrik şekillerde “havada uçuşuyor olma hali” hissi verir. Bu mekansızlık ve boşluk hissi ile bunun karşıtı olarak geometrik formlar ile denklem oluşturur. “Nesnel olmayan his” üzerinde duran sanatçı bu alışılmışın dışında olan eserlerinde renge öncelik vererek rengin resmin özünü oluşturduğunu anlatmaktadır. Malevich’in resimsel üslubunu Susie Hodge’un şu açıklaması desteklemektedir:

Kazimir Malevich 1915’te Süprematizmi geliştirdi; bununla izleyenlerin maddesel dünyaya ilişkin yorumlarını özgürleştirmeyi ve sanatı daha öznel bir biçimde yorumlamalarına olanak sağlıyordu. Süprematizmi “doğayla hiçbir ortak noktası olmayan ve resimsel sanatlarda saf duygu ve algının üstünlüğü olarak tanımlıyordu (Hodge, 2013, s.137).

Görsel 7: Joan Miro, Dansçı II, Tuval Üzeri Yağlı Boya, 115.5 x 88.5cm, Özel Koleksiyon, 1925, <https://bit.ly/2K8Lwfl>

Joan Miro, şiirsel ve soyut yapıtları ile tanıdığımız sanatçı, izleyiciye oluşturduğu formlar ve kullandığı renk skalası ile ulaşmıştır. Sınırlı sayıda kullandığı biçimleri pek çok eserinde tekrar ederek farklı bir ritim yakalamıştır. Geleneksel resim tekniklerine karşı olan ve otomatizmi kullanan ilk sanatçı olarak bilinen Miro, Dadaizm ve Sürrealizmden ilham almıştır. En temel tekniği olan otomatizm ile yarı bilinçli halde yaptığı resimlerinde Miro, bilinçdışı zihindeki yaratıcılığa ulaşmayı hedeflemiştir. Miro, sanatı ile ilgili şu şekilde açıklama yapar: “Resim bereketli olmalıdır. Bir dünya doğurmalıdır. Canlı bir dünya imagosu ortaya koyduğu müddetçe , resmin içinde çiçek, insan, at, ne görürseniz görün pek önemli değildir.” Joan Miro (Thompson, 2014, s.177).

Görsel 7’deki Dansçı II isimli yapıtta tuval öncelikle kahverengi boya ile astarlanmıştır. Pek çok resminde kullanmaktan asla vazgeçmediği maviyi fırça izlerini tuval bezi üzerinde bırakarak kalın boya halinde sürmüştür. Hareket izlenimi, soldaki noktalı dairelerin spiral görünümü ile sağlanmış olup ritim duygusu sağlanmış ve resmin üst kısmındaki dalgalı çizgi ile daha da arttırılmıştır.

Görsel 8: Mark Rothko, Beyaz ve Kırmızı Üzerine Mor, Siyah, Turuncu ve Sarı, Tuval Üzeri Yağlı Boya, 207x167.5cm, Solomon R. Guggenheim Müzesi, New York, ABD, 1949, <https://bit.ly/2v0nAWf>

Mark Rothko New York Okulu'nun önde gelen üyelerindendir. Basit görünen yapıtlarında aslında milimetrik tasarlanarak canlı renklerle boyanmıştır. Bu resimler üslup ile izleyiciyi sonsuzluğa çekerek temel duyguları anlatmaktadır. Eserlerindeki karmaşık dokular ve düz boyanmış alanlarda renkleri öyle kullanır ki, her birinde farklı bir duyguyu işlediği hissedilmektedir. Karşıtlığı oldukça fazla kullanan Rothko, karanlık-aydınlık, sıcak-soğuk, ve yatay-dikey olmak üzere söz konusu zıtlıklar ile ifadesini güçlü kılmaktadır. Eserlerinden de anlaşıldığı gibi rengin ve biçimin ruh hali üzerindeki etkisini keşfetmiştir ve pek çok eserinin izleyici üzerinde güçlü etkileri söz konusudur. Rothko, eserleri hakkında şu yorumu yapar: "... eğer sadece renk ilişkilerinden etkileniyorsanız esas meseleyi kaçıyorsunuzdur.. Ben sadece temel insani duyguları araştırmakla ilgileniyorum" (Cumming, 2008, s.413).

Görsel 9: Jackson Pollock, No:11 Tuval Üzeri Yağlı Boya, 213 x 489 cm, Avusturalya Ulusal Galeri, Avusturalya, 1952, <https://bit.ly/2YyAPXD>

Pollock, yapıtlarında dökme ve damlatma tekniği kullanmıştır. Tuval bezini yere serip çevresinde gezinerek ve bezin üzerine basarak adeta resmin içine girmeyi amaçlar bir üslup ile boyaları döküp damlatarak resmini tamamlar. Pollock, resim bittikten sonra merkezi referans olarak sınırlarını sonradan belirlediğini ifade etmiştir. Her ne kadar sanatçının yapıtlarının rastlantısal ve doğaçlama olarak yapıldığı konuşulsa da, Pollock her seferinde kasıtlı olduğunu ve hiçbir lekenin tesadüf olmadığını belirtmiştir.

Söz konusu resimde Pollock, boyaları üst üste dökerek pek çok katman oluşturmuş olup, yoğun bir doku elde etmiştir. Şovale resmi geleneğini alt üst eden bu teknik ile Pollock, resmin kendine ait bir yaşamı olduğunu ve kendisinin onu sadece ortaya çıkardığını belirterek aksiyon resmi tekniğinin önünü açmıştır.

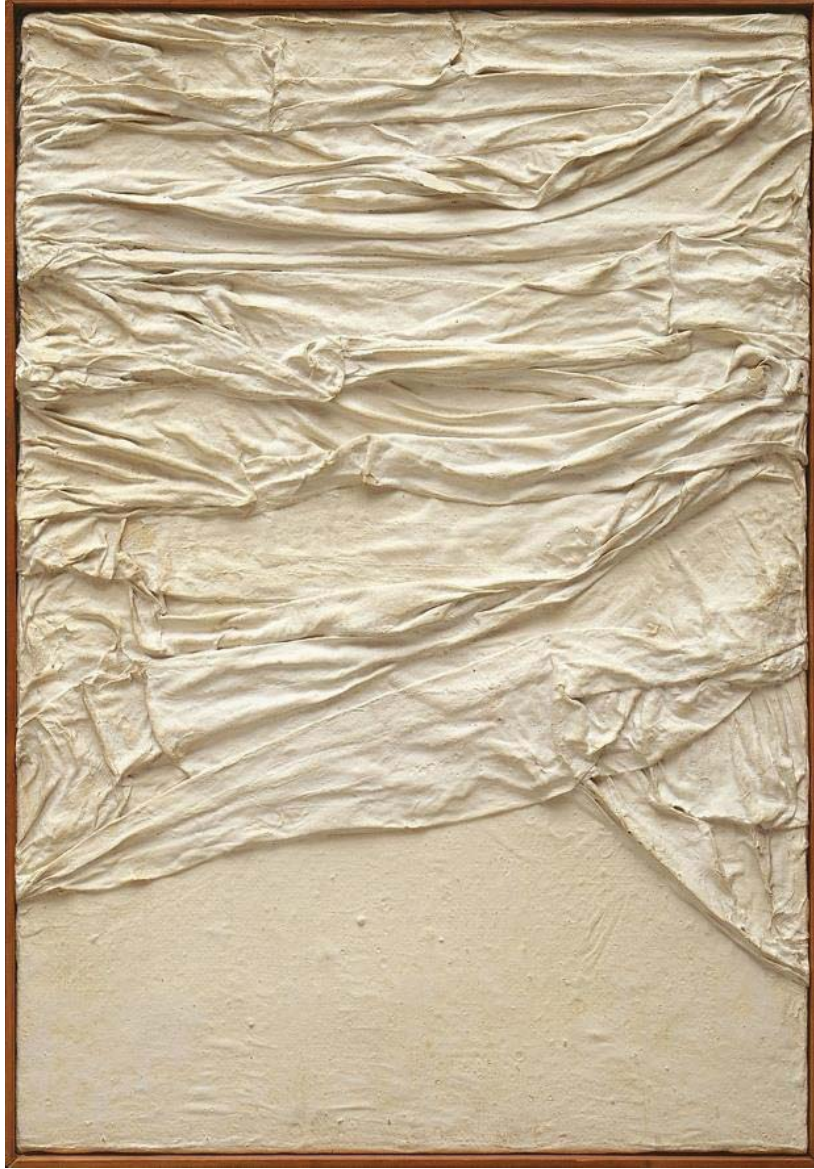
Stephan Farting, Pollock'un no:11 isimli eserini şu şekilde açıklar:

“Sanatçının başka resimleri sonsuz sayıda yoruma açıktır ancak bu resme koyduğu “eksenler” sayesinde arka planda şematik figürlerin belirlenmesini ve izleyicide bazı çağrışımlar uyanmasını sağlamıştır: sarkan ağaç dalları, belki de direkler gibi.. Pollock'un tavsiye ettiği gibi izleyici resme pasif bir şekilde yaklaşmalı ve sadece “resmin sunduğu şeyi kavramaya çalışmalıdır” (Farting, 2013, s45).

Görsel 10: Hans Hofmann, Pompeii, Tuval Üzeri Yağlı Boya, 214x133cm, Tate Koleksiyonu, İngiltere, 1959, <https://bit.ly/2GCL6vV>

Hofmann, sanata olduğu kadar eğitime de oldukça önem vermiş olup, pedagojik eğitim için sanatına bir süre ara vermiştir. “1915’te Münich’te kendine ait ilk sanat okulunu, Hans Hofmann Güzel Sanatlar Okulu’nu açtı. 1930’un yaz aylarında. Berkeley’deki California Üniversitesi’nde Amerika’daki ilk hayli etkileyici derslerini vermeye başladı” (Thompson, 2014, s.290). Sanatçının geç dönemine ait 1959 senesi yapıtı olan Pompeii, izleyicinin farklı mesafelerden baktığında farklı yorumlarda bulunabildiği çeşitli renkte dikdörtgen formlardan oluşan boşluk hissini sunmaktadır. Sanatçı, form, renk ve boyut kombinasyonunu tasarlarken itme-çekme etkisini gözetmektedir. Beraber ya da ayrı olarak hareket ediyor, farklı açılardan bakıldığında izleyiciden uzaklaşıyor ya da yakınlaşıyor etkisi yaratmayı amaçlamaktadır. Hofman’a göre, “...renkler ölçümlenebilir: rengin kapladığı alanın rengin görsel ağırlığına oranı sayesinde” (Thompson, 2014, s.190).

Görsel 11: Piero Manzoni , Akrom, Tuval Üzeri Alçı ve Kumaş, 70.5 x 50.2 cm, Solomon R. Guggenheim Müzesi, New York, ABD, 1958-59, <https://bit.ly/2LSSDuQ>

:

Manzoni, monokrom eserlerinde mekanı nesneleştirirken, hayal gücümüzün ürettiği yorumları bekleyen parçalar değil, bir şeylerin meydana gelebileceği yerler başlangıç noktaları ve boşluklar ile değerlendirmek doğru olur. Mekanı nesneleştirirken gerçeklikten uzak, yanılsama ile algının yarattığı görünüm söz konusudur. Manzoni'nin yapıtlarında resim veya heykelin aksine nesne sanatının evrimini görmekteyiz.

Görsel 12: Yves Klein, Başlıksız Antropometri (ANT106), Tuval Üzerine Kuru Pigment Ve Sentetik Reçine, 200 x 500cm, Yves Klein Malikanesi ADAGP, Paris, 1960, <https://bit.ly/2Yibwh9>

Klein, yapıtlarında insan vücudunu kullanmayı judo ile ilgilendiği dönemde denemeye başlamıştır. Pek çok kaynaktan edinilen bilgilere göre judo yaparken rakibinin yere düşmesi ile minderde bıraktığı izden ilham aldığı düşünülmektedir. İnsan vücudunun ölçüleri ile ilgilenen bilim dalı olan antropometri kavramından yola çıkarak oluşturduğu “antropometriler” serisinde, modellerin bedenlerine ve boyaya dokunmadan onları kağıt veya bez üzerinde hareket ettirmiştir.

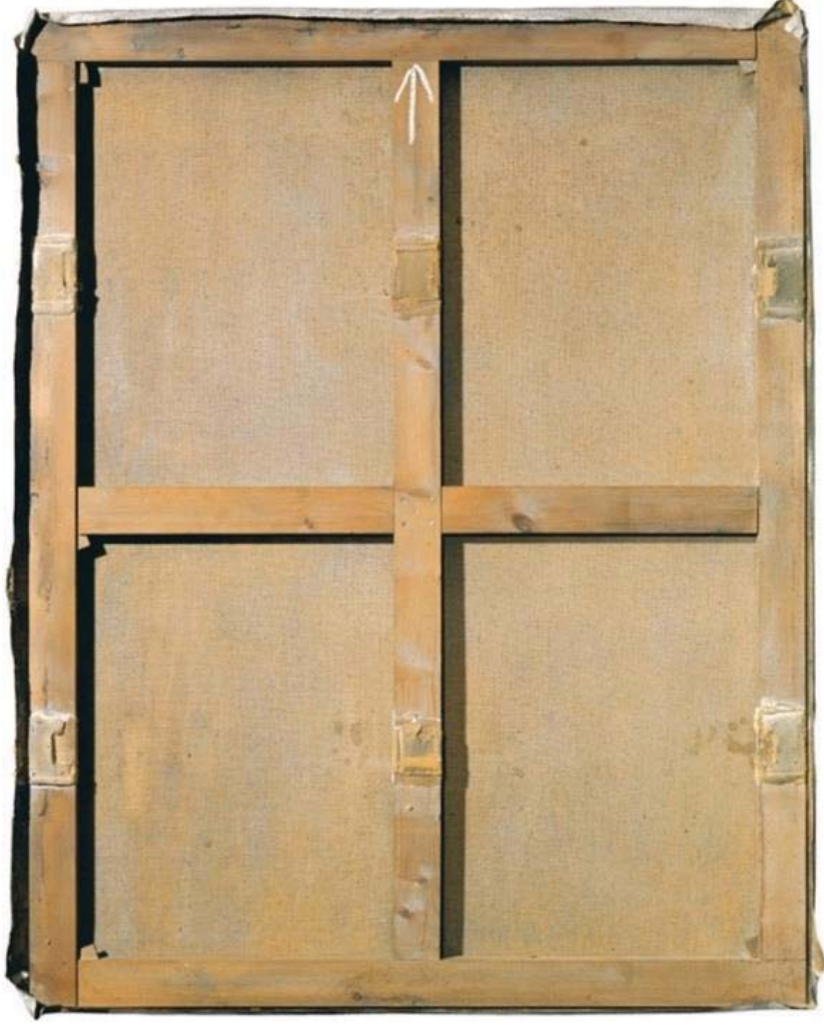
Klein'a göre toz pigment, canlılığını yağ ve tutkal gibi malzemeler eklendiğinde etkisini yitiriyordu, bu sebeple pigmentlere renksiz ve sentetik reçine ekleyerek renkteki istediği canlı etkiyi bulmuştur.

Ultramarin mavisi kullandığı monokrom eserleri ile bilinen “Yves Klein, 19 Mayıs 1960'ta Uluslararası Klein Mavisi (IKB) adıyla rengin patentini aldı” (Farthing, 2013, s.499). Klein'ın antropometrik eserlerinin başlangıcı olan etkilenmiş olduğu Empedokles'in Katharmoi adlı şiiridir: “. Donatılmış değildir uzuvları insan başıyla; uzanmaz omuzlarından ayrılıp iki kol; ne ayaklar ne hızlı dizler ne kıllı göğüs; sadece kutlu ve insanüstü bir zeka vardır; hızlı düşünceleriyle bütün kozmosu dolaşır” (Thompson, 2014, s. 262).

Görsel 13: Yves Klein, Antropometri: Prens Helena: Kağıt Üzerinde Kuru Pigment Ve Sentetik Reçine, Modern Sanatlar Müzesi (MoMA), New York, ABD, 1960, <https://bit.ly/2Yibwh9>

Görsel 13'te Klein'ın bir başka antropometri performansını izleme fırsatı bulmaktayız. Söz konusu resimde antropometri sonucu oluşan dokular ile eserin sanatçının monokromlarının istikrar kazanması amacı ile yaptığını düşündürmektedir. “Zamanında yazdığı gibi monokromlarının etin dirilmesiyle dirilen beden sayesinde.. ansızın meydana gelmesini istiyordu” (Thompson, 2014, s. 262). Thompson'ın bu yorumu ile Klein'ın monokrom eserlerinde kullandığı IKB rengini modeller aracılığı ile yüzeye uygulayarak bedensel veya maddesel bir boyuttan çok izleyiciye spiritüel mesajlar vererek bedenin bir et parçası olduğundan fazlasını bizlere sunmaktadır.

Görsel 14: Antoni Tàpies, Pintura Bastida, Ters Tuval Üzeri Karışık Teknik, 162 x 130 cm, Antoni Tàpies Vakfı, Barselona, İspanya, 1962, <https://bit.ly/2OsgjrL>

Tàpies, 1950'li yılların Avrupasını ifade eden karanlık, karamsar ve kasvetli yapıtları ile tanınır. Tàpies'in seneler geçtikçe eserlerinde Arte Povera'ya doğru yönelmiş olduğunu görürüz. Yoksul sanat anlamına gelen Arte Povera, sıradan günlük malzemeler kullanılarak anti-elitist sanat anlayışı yaratan sanatçıları kapsamaktadır.

Görsel 14'te kasnak çerçeve olarak kullanılmış olup, imge taşıyıcı bir araç olarak potansiyelini ortaya koyan şekilde karşımıza çıkmaktadır. Söz konusu eser ile izleyicide sanatçının anlatmaya çalıştığı gerçeklik tuvalin ön kısmında olduğu hissi yaratmaktadır.

Görsel 15: Robert Motherwell, İspanyol Cumhuriyetine Ağıt 108, Tuval Üzeri Yağlı Boya, 208x351cm, Museum of Modern Art, New York, ABD, 1965-67, <https://mo.ma/2K5tF9e>

Motherwell, “İspanyol Cumhuriyetine ağıt 108” adlı yapıtında hem aksiyon resmindeki fırça darbelerini hem de Rothko gibi renk alanı ressamlarını hatırlatan dolgun siyah formları aynı anda kullanmıştır. Sanatçı, 140 parçalık oval lekesele formlardan oluşan beyaz dikey dikdörtgenler üzerine bir seri oluşturmuştur.

Sanatçının, söz konusu yapıt ile yapıtın isminden de anlaşıldığı gibi (İspanyol Cumhuriyetine Ağıt) İspanya iç savaşı sonrası toplumda yaşanan kayıpları izleyiciye hissettirmeyi amaçladığı anlaşılmaktadır.

Görsel 16: Hans Hartung, L10, Kağıt Üzeri Litografi, 52x32cm, Tate Koleksiyonu, İngiltere, 1986, <https://bit.ly/2SSawug>

Hartung, lirik soyutlamanın önde gelen isimleri arasındadır. Lirik soyutlama, biçimleri sistematik olarak ele alan geometrik soyutlama etkisindeki ressamalara tepki olarak ortaya çıkmıştır.

Farthing'in lirik soyutlama sanatı ile ilgili yorumu şöyledir: "Avrupa lirik soyutlama sanatı, sürrealizmin sanatçının psikik durumunu özgür bir şekilde ifade etmesine izin veren imkanları ve soyut ekspresyonizmin sanatsal hareket vurgusunu birleştirerek gelişti" (Farthing, 2013, S. 468).

Hartung'un, kağıt üzerine yapmış olduğu karalama tadındaki eserleri eylem sanatının çarpıcı örneklerinden olup asla rastgele olmayan çin kaligrafisinin pek çok özelliği görülmektedir. Bu özelliğin aksine Hartung hakkında en çok kullanılan sözcükler şöyledir: Raslantı, kaos, dinamizm. Öte yandan Hartung'un eserlerindeki

demetler ve tutamlar görüntüsünde çeşitli çizgilerindeki farklı gerilimdeki hatlar, hızlı-yavaş, bastırarak ya da hafifçe değdirerek oluşturduğu lekeler aslında bir biçimdir. Bununla beraber sanatçının, spontanlığın içerisinde muntazam bir üsluba sahip olduğu gerçeği ile karşı karşıyayız.

Cumming'in Hartung hakkındaki görüşleri şöyledir:

Amacı, en içerideki varoluşunu ifade eden imgeler üretmekti. Resimleri her zaman gördükleri kadar spontan değildiler: bazıları, küçük özgür eskizlerini jestlerini veya rastlantısal işaretlerini tekrarladığı büyütülmüş versiyonları olabilir' (Cumming, 2008, s.42).

Görsel 17: Gerhard Richter, AB Arabuluculuk, Tuval Üzeri Yağlı Boya, 320x400cm, Güzel Sanatlar Müzesi Montreal, Kanada, 1986, <https://bit.ly/2OwgnXM>

Gerhard Richter'in eserleri figüratif ve soyut resimler olarak iki kategoride incelenebilir. Görsel 17'de sanatçının serigrafilerde kullanılan rakleleri kullanarak boyaları kurumadan üst üste koyup çekerek farklı bir doku oluşturduğu bir örnek ile görmekteyiz. Rakle yardımı ile oluşturduğu yapıtlarındaki yenilik ile renk geçişleri ve ışığı parçalar haline ayırmayı amaçlamıştır. İzleyicide bulanıklık hissi yaratan yeni dönem yapıtları "aşırı" bulunmakla beraber izleyicide yine resmin tüm doğallığı ile oluşturduğu hissi oluşur. Richter'in kullandığı renk skalası alışılmışın oldukça dışındadır ve çoğu zaman bu yine aşırılık olarak nitendirilmiştir. Eserlerinde koyu mor, aşırı parlak mavi, kadmiyum sarısı, pek çok tonda kırmızı, turuncu ve yeşilin tonları ile birbiriyle uyumsuz spektrum algılanmaktadır.

1960'lı senelere kadar fotoğrafları baz alarak yapmış olduğu figüratif resimleri ile yeni dönem yapıtlarında ortak noktalar bulunmaktadır. Jon Thompson bu benzerliği şu şekilde ifade eder: "Richter'in, sanatçının soyut imgelerin detayını belirleme sorumluluğuyla oynama stratejisi, figüratif yapıtların son şeklinin nasıl olacağını saptama hususunda fotoğrafın üstün otoritesini kabullenmesinden hiç de farklı değildir" (Thompson, 2014, s. 375).

Görsel 18: Anselm Kiefer, Deniz kenarındaki Bohemya, Çuval Bezi Üzerine Yağlı Boya, Emülsiyon, Gomalaka Verniği, Kurşun Kalem, Toz Boya, 191,1x561,3cm , Metropolitano Sanat Müzesi, New York, ABD, 1996, <https://bit.ly/2yqpE8P>

Kiefer, ilk dönem yapıtlarında çoğunlukla Alman kültürünü işlemiştir. Robert Cumming Kiefer'in eserlerini şu sözleri ile betimler: "Amaç, hayal gücünüzü perspektifler, dokular ve katmanlarla içine çekerek, Nazi dehşeti ve Yahudi soykırımıyla ilgili suçluluk gibi zorlu kavramsal sorunlarla yüzleştirmektir" (Cumming, 2008, S.467). Kiefer, 1980 sonrası kutsal kitap temalarını konu etmeye başlamıştır. Yapıtlarına konu ettiği olaylar ve imgeler ile adeta sanatı, geçmişi silmek için kullandığı yorumuna kapılmaktayız. Bununla beraber çok büyük boyutlu ve kasvetli imgeleri ile tanınır.

Görsel 19: Görsel 18 ayrıntı, <https://bit.ly/2yqpE8P>

Görsel 18’de Deniz Kenarındaki Bohemya isimli resimde katmanlarca boya ile farklı malzemeler kullanılmıştır. Manzara resmi, tuvalin ortan ileri doğru uzanan iki lastik izi ufuk çizgisiyle birleşmiş olup ufuk çizgisinin hemen üzerinde karanlık bir gökyüzü vardır. Tarla resmin tamamını kaplamaktadır. Almanya’nın karanlık dönemleri ile barıştığı 1970-80’lerdeki halini anımsatmaktadır. Boyanın çok kalın tabaka halinde uygulanması ile izleyicide rölyef hissi uyandırmaktadır. Toprak renkleri ile yapılmış olan resimde yalnızca boya değil vernik ve reçine gibi çeşitli malzemeler kullanılmıştır. Pek çok noktada eritilmiş kurşun ile farklı dokular oluşturulmuştur. Bunun yanı sıra resimde yoğun malzeme kullanımı nedeni ile tuval bezinde sarkmalar meydana geldiği söylenmektedir. Alt kısımda boyanın bir kısmının döküldüğü yerler ve resimde pek çok çatlaklar vardır. Keifer, yapıtlarında çürüme ve hassaslığın dramatikliğini anlatmaya çalışmış olup, resme ismini veren Ingeborg Bachmann’ın Deniz kenarında Bohemya isimli şiirinden etkilenerek söz konusu resmi yaptığı söylenir.

Buradaki evler yeşilse, bir evin içine girerim.
Buradaki köprüler sağlamsa, sağlam bir zeminde yürüyeceğim.
Aşkın iççiliği her yaşta kaybolursa, memnuniyetle burada kaybedeceğim.
Eğer ben değilsem, benim kadar iyi olan benim.

Eğer bir kelime benden yana geliyorsa, sınırlamasına izin vereceğim.
Eğer Bohemia hala deniz kıyısında yatıyorsa, tekrar denize inanırım.
Ve denize inanarak kara için umut verebilirim.

Eğer o benim, o zaman herhangi biri, çünkü o benim kadar değerli.
Kendim için daha fazla bir şey istemiyorum. Ben altına girmek istiyorum.

Bu denizin altında, yine Bohemya'yı bulacağım.
Mezarımdan huzur içinde uyandım.
Derinlerden şimdi biliyorum ve kaybolmadım.
Buraya gelin, siz Bohemyalılar, denizciler, liman fahişeleri ve

İzinsiz gemiler, siz Bohemyalı olmak istemezsiniz, siz tüm İliryalılar,
Veronalılar ve Venedikliler. Bizi güldüren komedileri çal.

Ağlayana kadar.. Ve defalarca
Ertelediğim ve denemelere asla dayanmadığım için yüzlerce kez hata
yaptım.
Bohemya onlara karşı gelince, güzel bir gün denize açıldı ve şimdi su ile yatıyor.

Hala bir kelimeye ve başka bir ülkeye sınır yapıyorum, başka şeyler gibi sınırsız bir şey
yapıyorum.

Bir bohem, bir dolaşan,
ve hiçbir şeye sahip olmayan, hiçbir şeye sahip olmayan, sadece
benim seçtiğim ülkeyi, şüpheli bir deniz görerek yetenekli bir hırıltı

Ingeborg Bachmann

Bachmann, Ingeborg. (2006) Darkness Spoken: Collected Poems of Ingeborg Bachmann, Zephyr
Press Erişim: 10.01.2019 (<https://www.scottishpoetrylibrary.org.uk/poem/bohemia-lies-sea/>)

Görsel 20: Burhan Doğançay, Kırmızı Tırnaklar, Tuval Üzeri Kolaj ve Karışık Teknik, 125x125 cm, Doğançay Müzesi, İstanbul, Türkiye, 1990, <https://bit.ly/2KdadX3>

Kolaj tekniğinin önde gelen sanatçılarından olan Doğançay, grafiti tekniği paralelinde, espas arayışına ilişkin oluşturmuş olduğu yapıtları ile soyut–kavramsal sanat anlayışını göstermektedir. Son resimlerindeki renksel oluşumlar, kolaj tekniğinin doğal ifade olanaklarıyla bütünleşmektedir. Görsel 20 ve 21’de izlenebilen yapıtlarda sanatçının kolaj tekniği ile fotoğraf, duvar kağıdı gibi materyallerin yanı sıra hazır nesnelere kullanarak resme üçüncü boyut kazandırmıştır.

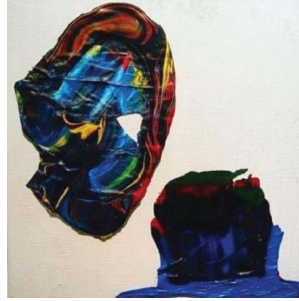
Görsel 21: Burhan Doğançay, Marlboro, Tuval Üzeri Kolaj ve Karışık Teknik, Doğançay Müzesi, İstanbul, Türkiye, 1990, <https://bit.ly/2LSY3WI>

BÖLÜM 2: BOYA KOLAJLARI YAPITLARIMA DAİR AÇIKLAMALAR

Gözü harekete geçiren ışık enerjisi beyne gitmek üzere gözden çıktığında elektrik sinyali oluşur. Bu sinyal beynin duyguyu işlediği bölüme ulaşır. Bütün bilgiler duyguyla birlikte kodlanır, bu sebeple bellek ve duygu süreçlerini birbirinden bağımsız düşünmemiz mümkün değildir. Örneğin, bir şey hatırladığımızda onunla ilgili duyguları da hatırlarız.

Her biri bir veya birden fazla anın çarpışması sonucu ortaya çıkan yapıtlarda, izleyici yapıta baktığında belleğindeki bir duygunun ona eşlik ederek yapacağı çağrışım gerçekleşir. Söz konusu çağrışımların tasvirleri bu bölümde açıklanacaktır.

Ruhun bir dokusu olduğuna inanarak yapılmış olan denemelerde kalın boya kütlelerini farklı formlara dönüştürülerek kimi yapıtta boyaya üç boyut kazandırılarak, kimi yapıtlarda ise farklı malzemeler tuval üzerine monte edilerek zihinde oluşan dokular aktarılmıştır.

Görsel 22: Canay Günler, "İsimsiz", Tuval Üzeri Akrilik Boya, 25x25cm, 2019.

Görsel 23: Canay Günler, "İsimsiz", Tuval Üzeri Akrilik Boya, 25x25cm, 2019.

Tez kapsamında gerçekleştirilmiş olan uygulamalar esnasında tuval üzerine boyaya müdahale etmeden tüpten çıktığı gibi kalın kütleler halinde yüzeyde düz,

tırtıklı veya kabarık dokular oluşturulmuştur. Farklı bir yüzeyde müdahale edilmiş olan boya kütleleri çeşitli formlara sokularak zemine sabitlenmiştir. Boya dışında pigment, tutkal gibi çeşitli malzemeler incelenerek uygulamalar esnasında boyasal ifade desteklenerek boya kolajları oluşturulmuştur.

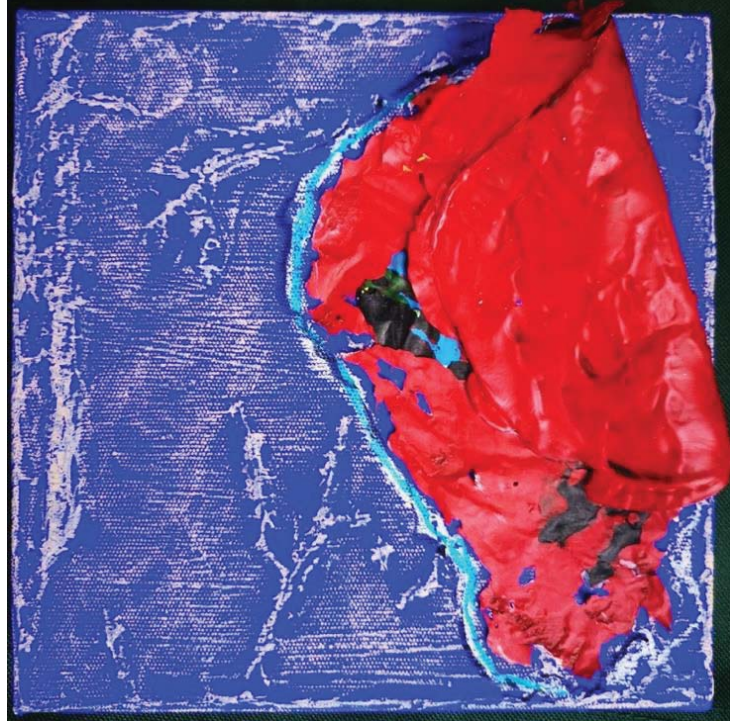

Görsel 24: Canay Günler, “döngü 1”, Tuval Üzeri Akrilik Boya, Karışık Teknik, 25x25x2cm, 2019.

Pek çok izleyici tarafından siyasi bir sembol olarak anlaşılan “döngü” isimli yapıt hiçbir siyasi mesaj taşımamaktadır. Doğadaki ekolojik döngü bağlamında ilişkilendirilen insanın kendi ruhunda hapsolarak aynı döngüyü hayatlarındaki pek çok dönemde farklı kombinasyonlarla deneyimlemelerini boya kütesine verilen soyut bir form ile somutlaştırması amaçlanmıştır.

Söz konusu kaygı esnasında zemine sürülen koyu renk ile tırtıklı bir doku oluşturulurken pürüzsüzleştirilen bir başka boya kütesi monte edilerek kolaj oluşturulmuştur. Sol altta beyaz nokta da monte edilen boya kütesinin bir parçası olup, umut etmeyi simgelemektedir. Beyaz noktanın yoğun boya kütesinin en altında sarkmasının sebebi ise bireyin bu kaygı dolu duygu olan umuda

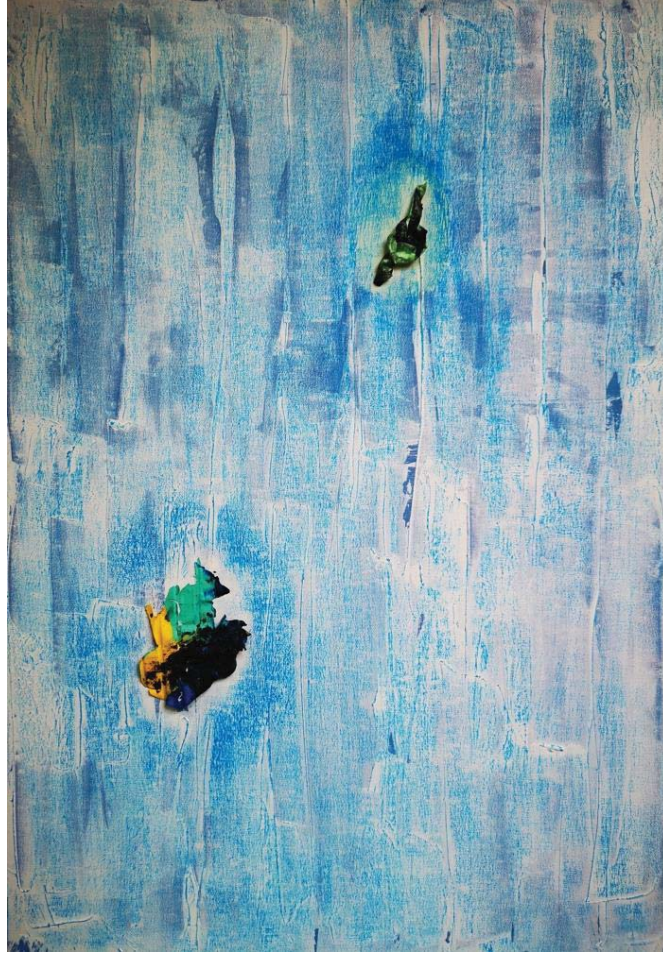
deneyimlerinde son çare olarak tutunması tasvir edilmektedir. Soğuk ve sıcak renklerin belli bir sistematikte yerleştirilerek arasından geçirilmiş olan söz konusu duyguyu simgeleyen beyaz renk ile harmoni yakalamaya çalışılmıştır.

Görsel 25: Canay Günler, "isimsiz", 20x20 cm, Tuval Üzeri Akrilik Boya, Karışık Teknik, 2019.

Görsel 26: Canay Günler, "isimsiz", 30x40cm, Tuval Üzeri Akrilik Boya, Karışık Teknik, 2019.

Görsel 27: Canay Günler, “gökyüzündeki ev”, Tuval Üzeri Akrilik Boya, Karışık Teknik, 100x70x1.5cm, 2019.

TDK'nın anlamlandırmasına göre: Düşmek: Durduğu, bulunduğu, tutunduğu yerden ayrılarak veya dayanağını, dengesini yitirerek yukarıdan aşağıya inmek.

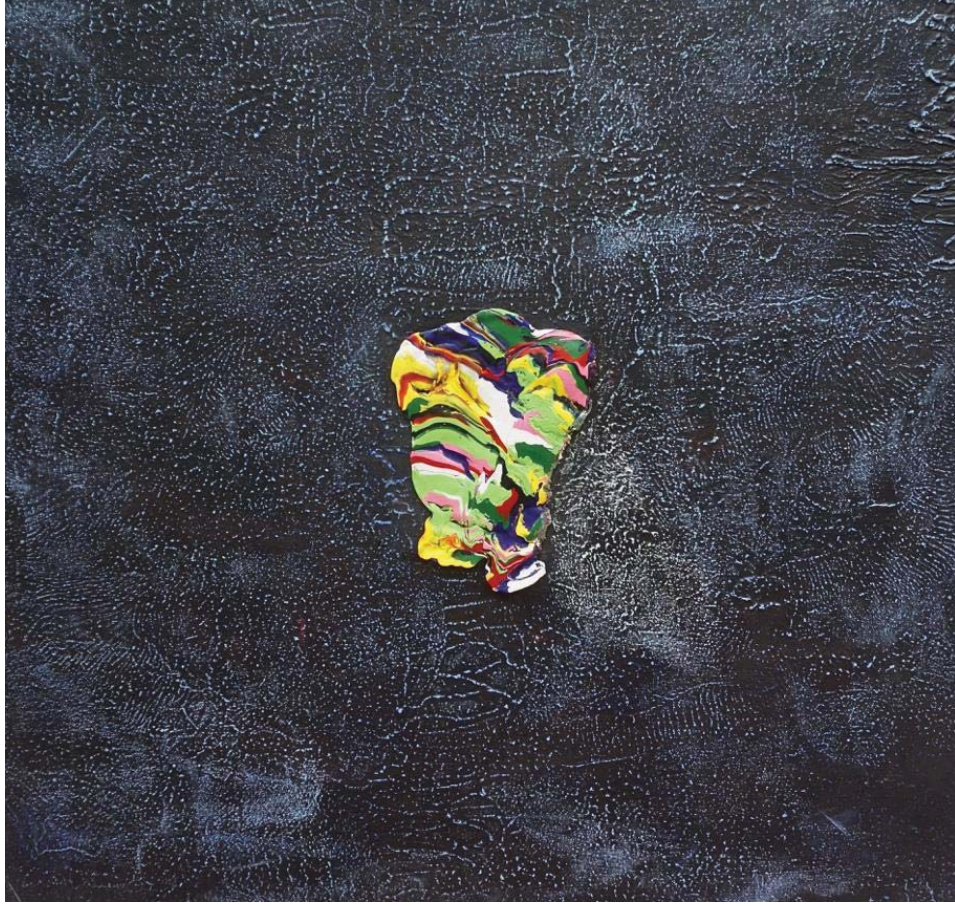
“gökyüzündeki ev” isimli yapıtta yukarıdan aşağıya doğru spatula yardımı ile oluşturulmuş dokunun atmosferin gözle görülebilen parçası olarak tanımlayabileceğimiz gökyüzü olarak tasvir edilmiştir. Söz konusu gökyüzünü oluşturma esnasında renk alanı ressamı Mark Rothko'dan etkilenilerek farklı bir yorum ile “boşluk” hissini oluşturulması amaçlanmıştır. Ev'i simgeleyen boya kütlelerinin formları oluşturulurken düşüş hissini soyut bağlamda somutlaştırılması araştırılmıştır. Düşüş eylemi TDK'nın anlamlandırmasına göre fiziksel değerlendirilebilmesinin yanı sıra ruhsal çöküntü olarak da değerlendirilmiş olup sesteş bağlamda araştırılmıştır.

Görsel 28: Görsel 25 ayrıntı.

Görsel 29: Görsel 25 ayrıntı.

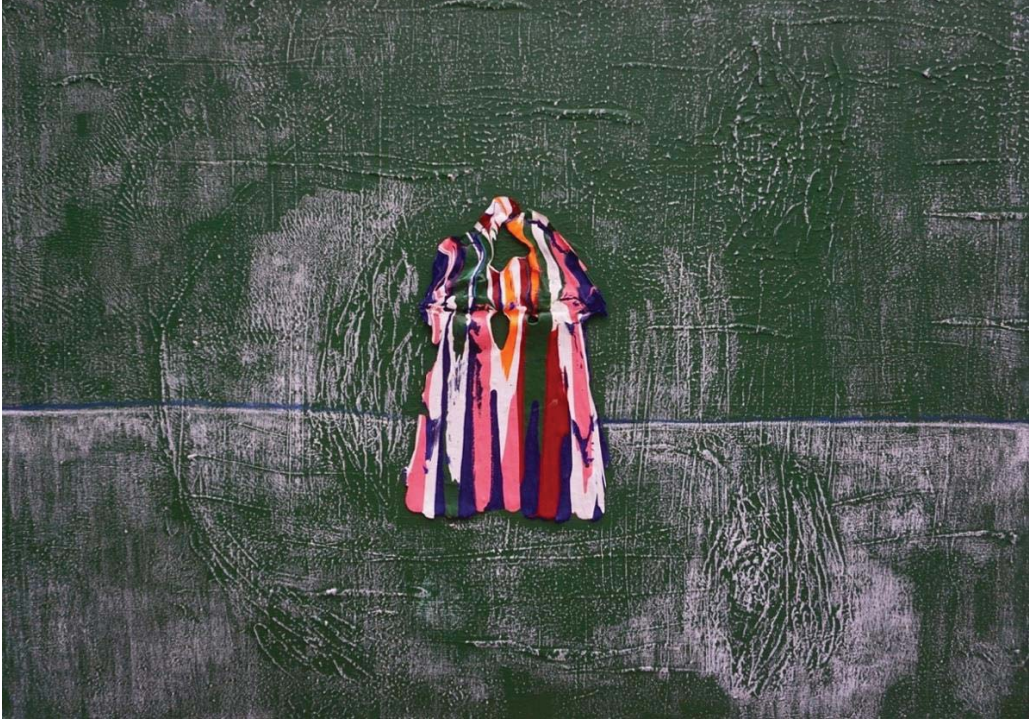
Görsel 30: Canay Günler, “şey”, Tuval Üzeri Akrilik Boya, Karışık Teknik, 90x90x1 cm, 2019.

Herkesin bildiği ama kimsenin söyleyemediği o “şey” in ana dilimizde veya herhangi başka bir dilde anlatılamayan ve anlaşılamayan olduğunun farkına varıldığında araştırmaya karar verilmiştir. Söz konusu yapıtta zemin üzerinde oluşturulan yoğun ve tırtıklı doku üzerine iç içe geçen, ağırlığı sıcak renklerin oluşturduğu doku monte edilerek herkesin bir “şey” e benzetebileceği bir form oluşturma kaygısı ile arka planda uygulanan doku üzerine müdahaleler ile boşluk hissi oluşturulması hedeflenmiştir.

Motherwell’in yapıtlarının aktif olarak takip edildiği dönemde oluşturulması hedeflenen anılan yapıt için uygulanan sözel anket sonucunda, ağırlıklı olarak kimi izleyicide arka plan boşluğu ve hiçliği çağrıştıran kiminde pusu ve karanlığı çağrıştırmıştır.

Görsel 31: Görsel 28 ayrıntı.

Görsel 32: Canay Günler, “evden eve”, Tuval Üzeri Akriik Boya, Karışık Teknik, 70x100x1 cm, 2019.

TDK'nın anlamlandırmasına göre: Ev: Bir kimsenin veya ailenin içinde yaşadığı yer, konut, hane.

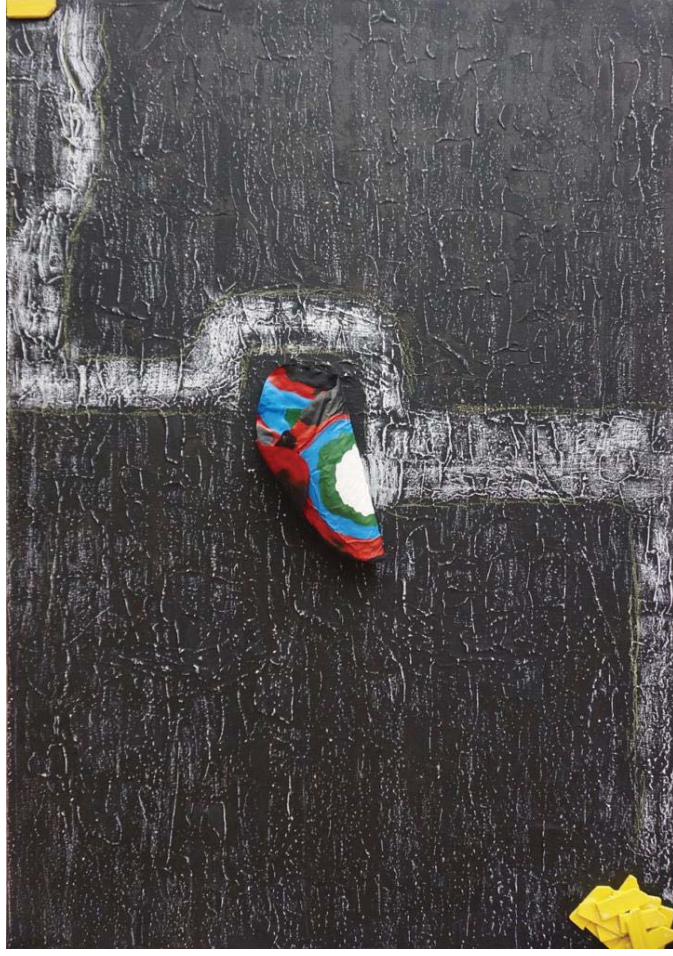
Görsel 30'da gördüğünüz “evden eve” isimli yapıtta ev anlatılmıştır. Evden eve çıkılan yolculukta yine bireyin kendisini içindeki ev’de bulma durumu anlatılmaktadır. 2018 senesinde tarafımca yazılmış olan denemenin tasviri yapılmıştır. Alıntı şu şekildedir:

“Gözümüzü ilk açtığımız yer evimizdir. Evimizden çıkıp kendi evimizi kurmaya çalıştığımız yer yine kendi evimizdir. Kendimizi arayış esnasında yolda olmak hep sınırlar çizdirir. Özgürlük adına çıktığımız yol aslında bize bir sınır oluşturur. Kendi ütopyamızda yarattığımız kendi içimizdeki ülke aslında bizim kendimizi hapsettiğimiz tek yerdir.”

Görsel 31’de ayrıntısını inceleyebileceğiniz doku üzerine monte edilen boya kütlesi ile farklı bir doku oluşturarak içinizdeki evin betimlemesini yapmayı ve zeminde oluşturulan dokularda Görsel 17’daki Gerhard Richter’in dokularındaki gibi aslında yalın olan karmaşanın vurgulanması araştırılmıştır.

Görsel 33: Görsel 30 ayrıntı.

Görsel 34: Canay Günler, “monachopsis”, Tuval Üzeri Akrilik Boya, Karışık Teknik, 100x70x4 cm, 2019.

Kendini herhangi bir yere ait hissedememe duygusu olan Monachopsis duygusunu araştırırken zihinde oluşan yapıt, “Monachopsis.”Renklerin insanlar üzerindeki etkisi uzun zaman araştırılmış olup bunlar üzerinde pek çok tanım yapılmıştır. Mavi rengin tanımına bakıldığında genellikle huzur, güven gibi duyguları çağrıştırdığı saptanmıştır. Bu araştırmanın aksine mavi rengin hüznün ve bunalımın rengi olduğunu düşünülmektedir. İngilizcede kullanılan blues kelimesi ve aynı zamanda da büyük buhranlarla ortaya çıkmış olan müzik türü Blues’un isminin de “Blue” dan geldiği pek çok kaynakta yer almaktadır.

Söz konusu yapıtta koyu renk zemin üzerine akrilik ve pastel ile yoğun boya uygulanarak tırtıklı ve karanlık bir doku oluşturulmuş olup, üzerinde boya ve ahşap gibi çeşitli ifade araçları ile müdahale edilmiştir. Görsel 33’te ayrıntısını görebileceğiniz monte edilmiş olan boya kütesinde formun çevresinde gezinen mavi renk ile yeşil, beyaz ve siyah renklerle harmonisinin yakalanması amaçlanmıştır.

Görsel 35: Görsel 32 ayrıntı.

Görsel 36: Canay Günler, “döngü 2”, Tuval Üzeri Akrilik Boya, Karışık Teknik, 100x80x1 cm, 2019.

Sıcak ve soğuk renklerin dengesi ile oluşturulup akıtılarak deforme edilmiş soyut formdaki anlatımda zeminde pürüzsüz bir doku oluşturularak tek renge boyanmış olup, zemin ile boşluk hissi oluşturulması amaçlanmıştır.

Anılan formdaki tesadüfi olmayan renklerin iç içe geçmesindeki ritim ile insan hayatındaki döngünün somutlaştırılması amaçlanmıştır. Döngü, kelime anlamı olarak herhangi bir önermenin bir başka önerme ile ve söz konusu önermenin de tekrar dönüp ilk önerme ile tanıtılma uğraşısıdır. Bu bağlamda anne karnında bireyin masumiyeti, yaşam süreci içerisinde yaşanmışlıkları sonucu kaybetmesi süreci ile yaşamın sonuna yaklaşırken tekrar aynı masumiyete dönme çabası anlatılmaya çalışılmıştır.

Görsel 37: Görsel 34 ayrıntı.

Görsel 38: Canay Günler, “epik”, Tuval Üzeri Akrilik Boya, Karışık Teknik, 80x80x3.5 cm, 2019.

“epik” isimli yapıtta yüzün bölümlerini oluşturan uzuvlar ile resmin yüzeyi oluşturulmuştur. Kahverengi boya ile kahverenginin sıcak bir renk olmasının aksine, renge yüklenen anlamı olduğu düşünüleni kişinin kendini sübjektif değerlendirememesi durumu olan özgüvensizlik hissinin oluşturulması amaçlanmıştır. Alt dokunun oluşumu esnasında portrenin ana hatları ile kullanılma sebebi ise izleme ve izlenme hissi oluşturmaktır. Günlük hayatta da pek çok kez başımıza gelen anılan duygunun ismi “opia”dır. Opia, tanımadığımız biri ile gözgöze geldiğimiz esnada yaşanan anlamsız gerginliğe denir. Hissedilen duygu hem savunmasızlık hem de saldırıya açık olma tutumudur. Çeşitli duygu durumlarını ve psikolojik semptomların incelenmesinde denk gelinen bu tanımdan yola çıkılarak söz konusu duygunun tasviri denenmiştir.

Görsel 39: Görsel 36 ayrıntı.

Görsel 40: Canay Günlü, “döngü 3”, Tuval Üzeri Akrilik Boya, Karışık Teknik, 100x100x3 cm, 2019.

İkili boya kolajlarından olan Görsel 38'deki yapıtta zeminde tırtıklı doku ile portre oluşturulmuştur. Yapıt, üzerine monte edilen boya kütleleri ve yardımcı materyal olarak sarı renge boyanmış tahta parçaları ile tamamlanmıştır. Doğal materyal kullanılmasının sebebi “döngü” serisinin son yapıtı olmasıdır. Söz konusu yapıtta döngü 1 ve döndü 2 de olduğu gibi ekolojik döngü felsefik açıdan göngü yani karma ile ilişkilendirilerek anılan kavramlar soyut dille somutlaştırılmıştır.

Görsel 41: Görsel 38 ayrıntı.

Görsel 42: Görsel 38 ayrıntı.

Görsel 43: Canay Günler, “İsimsiz”, Tuval Üzeri Akrilik Boya, Karışık Teknik, 100x70x4cm, 2019.

Şeffaf tutkal ve toz pigment karışımı ile oluşturulan mavi renkteki boya üzerine toz pastel bir arada kullanılarak hazırlanmış olan zemin üzerine sağ ve sol üstte yine aynı renkte boya kütleleri yerleştirilmiştir. Oran orantı kuralları çerçevesinde söz konusu kuralı yıkmaya yönelik sol alt kısma doğru renkli kağıt parçasını andıran bir boya kütlesi yerleştirilmiştir.

Görsel 44: Görsel 41 ayrıntı.

Görsel 45: Canay Günler, “hiçlik”, Tuval Üzeri Akrilik Boya, Karışık Teknik, 90x90x4cm, 2019

Görsel 43’deki yapıtta hiçlik somutlaştırılması soyut bir dile boya kolajları ile tasvir edilmiştir. Görsel 25’deki yapıtta gökyüzündeki ev düşün hissi ile tasvir edilirken söz konusu yapıt da serinin bir devamı olup, boşluk içindeki düşüş hissi araştırılmıştır.

Görsel 46: Görsel 43 ayrıntı.

Görsel 47: Görsel 43 ayrıntı.

Görsel 48: Canay Günler, "İsimsiz", Tuval Üzeri Akrilik Boya, Karışık Teknik, 90x90x1 cm, 2019.

SONUÇ

Tez bağlamında yapılan çalışmaların başlangıç dönemine kadar yapıtlarda araştırılmakta olan doku serüveni öncelikle portre denemeleri ile başlamıştır. Portrelerin oluşumu esnasında tuvalin üzerine kalın kütleler halinde tüpten çıktığı gibi boyalar dökülerek karıştırılan bir doku ve renk ile harmoni yakalamaya çalışılmıştır.

“Boya Kolajları” başlıklı rapor, beynin duyguyu işlediği merkeze yönelik merak ve bununla doğru orantılı ilerleyen din ve felsefede canlıların gözle görünmeyen kısmı olarak inanılan ruh bilimi hakkında birkaç araştırma esnasında ruhun dokusunu ifade etme isteği doğrultusunda gerçekleşen denemeleri kapsamaktadır.

Söz konusu denemeler esnasında boya bahsedildiği gibi tüpten çıktığı şekilde kullanılarak farklı soyut formlar oluşturulmuş olup, hem yüzeyde hem de monte edilmiş olan boya kütlelerinde çeşitli doku araştırmaları yapılarak pek çok sorunsalın somutlaştırılarak izleyici ile buluşması amaçlanmıştır.

Raporlama süresince yapılan araştırmalar esnasında maddesel dünya olan doğa merkez alınarak doğanın ritminden etkilenilmiş olup toplumsal kimi olaylardan etkilenilerek kişisel deneyimler ile ilişkilendirilmiş olup bu bağlamında incelenmiştir.

Sonuç olarak yapıtlarda kullanılan boya ve tutkal gibi çeşitli malzemeler araştırılarak, soyut formlar ve dokular oluşturularak gözle görünmeyen duyguları boya kolajları aracı ile görünür hale getirmek amaçlanmıştır.

KAYNAKLAR

ANTMEN, Ahu (2010) “20. Yüzyıl Batı Sanatında Akımlar”, İstanbul: Sel Yayıncılık, 3. Basım

ATASOY, H. Tuğrul (2013) “Bir Nöroloğun Gözünden İnsan Neden Sanat Yapar” İstanbul: Bilim ve Gelecek Yayınevi

BERGER, John (2017) “Görme Biçimleri” (Y. SALMAN Çev) İstanbul: Metis Yayınları, 23. Basım

BÜRGER, Peter (2003) “Avangard Kuramı”, İstanbul: İletişim Yayıncılık

CUMMING, Robert (2008) “Görsel Rehberler, Sanat” (A. ÖNOL, A. ÇETİNKAYA, Çev) Ankara: İnkılap Kitabevi

EROĞLU, Özkan (2003) “Resim Sanatı Sözlüğü”, İstanbul: Nelli Sanatevi

FARTING, Stephan (2014) “Sanatın Tüm Öyküsü” (G. ALDOĞAN, F. ÇULCU, Çev) İstanbul: Hayalperest Yayınevi, 2. Basım

GOMBRICH, E. H. (1992) “Sanat ve Yanılsama”, (A. CEMAL Çev) İstanbul: Remzi Kitabevi

HODGE, Susie (2013) “Beş Yaşındaki Çocuk Bunu Neden Yapamaz”, (F.ÇULCU, G.METİN Çev) İstanbul: Hayalperest Yayınevi, 1. Basım

İPŞİROĞLU, Nazan, Mahzar (2009) “Sanatta Devrim” İstanbul: Hayalbaz Kitap Sanat Kuramları, 4.Basım

KUSPIT, Donald (2010) “Sanatın Sonu” (Y. TEZGİDEN, Çev) İstanbul: Metis Yayınları, 3.Basım

LEPPERT, Richard (2009) “Sanatta Anlamın Görüntüsü İmgelerin Toplumsal İşlevi”, (İ. Türkmen Çev) İstanbul: Ayrıntı Yayınları, 2.Basım

MOFFITT, John F. (2011) “The Arts in Spain”, Londra: Thames&Hudson

RAGON, Michel (2009) “Modern Sanat” (V. KANETTİ Çev) İstanbul: Hayalbaz Kitap Sanat Kuramları, 1.Basım

ŞAHİNER, Rıfat (2008) “Sanatta Postmodern Kırılmalar ya da Modernin Yapıbozumu”, İstanbul: Yeni İnsan Yayınevi, 1.Basım

THOMPSON, JON “Modern Resim Nasıl Okunur”, (F. ÇULCU Çev) İstanbul: Hayalperest Yayınevi, 1. Basım

VAN GOGH, Vincent (2017) “Theo’ya Mektuplar” (A. ERHAT, Çev) İstanbul: Remzi Kitabevi, 6. Basım

Worringer, W. (1985) “Soyutlama ve Özdeşleyim”, (İ.Tunalı, Çev) İstanbul: Remzi Kitabevi

YILMAZ, Mehmet (2009) “Sanatçıları Okumak ya da Postmodern Söyleşiler” Ankara: Ütopya Yayınları, 1. Basım

YILMAZ, Mehmet (2013) “Modernden Postmoderne Sanat” Ankara: Ütopya Yayınevi, 2. Basım

Görsel1: Pablo Picasso, Gitar müzik notaları bardak, Kağıt Üzeri Karışık Teknik , 48 x 36.5 cm, McNay Art Museum, San Antonio, TX, ABD, 1912, Erişim: 15.05.2019. <https://www.wikiart.org/en/pablo-picasso/guitar-sheet-music-and-wine-glass-1912>

Görsel 2: Georges Braque, Stüdyo V, 1949, Tuval Üzerine Karışık Teknik, 145x175cm, Özel Koleksiyon, Erişim: 15.05.2019. <https://www.wikiart.org/en/georges-braque/the-studio-v-1949>

Görsel 3: Jean (Hans) Arp, Beş Beyaz Form ve İki Siyah Grup, Varyasyon III, Rölyef, 60X75.5cm, Solomon R. Guggenheim Müzesi New York, ABD, 1932, Erişim: 15.05.2019. <https://www.tate.org.uk/art/artworks/arp-constellation-according-to-the-laws-of-chance-t00242>

Görsel 4: Vincent van Gogh, Selvili ve Yıldızlı Yol, Tuval Üzeri Yağlı Boya, 91x71cm, Kröller-Müller Müzesi, Otterlo, Hollanda, 1890, Erişim: 20.05.2019. <https://g.co/arts/GXGp9Ca445ozdVCf9>

Görsel 5: Edward Munch, Çığlık, Mukavva Üzerine Yağlı Boya, Tempera ve Pastel, 84x66cm, Oslo Ulusal Galeri, Norveç, 1893, Erişim: 20.05.2019. https://www.wikiart.org/en/edvard-munch/all-works#!#filterName:Series_the-scream,resultType:masonry

Görsel 6: Kazimir Malevich, En Yüksek, Tuval Üzeri Yağlı Boya, 80x80 cm, Tate Modern, Londra, İngiltere, 1915, Erişim: 20.05.2019. <https://www.tate.org.uk/art/artworks/malevich-dynamic-suprematism-t02319>

Görsel 7: Joan Miro, Dansçı II, Tuval Üzeri Yağlı Boya, 115.5 x 88.5cm, Özel Koleksiyon, 1925, Erişim: 25.05.2019. https://www.fmirobcn.org/en/?gclid=CjwKCAjw-ITqBRB7EiwAZ1c5U-ix68-7GybgW-s9PvymuJmkm6cQbeC28ryS53t-gJzuqx9Pyfq9RBoCwQsQAxD_BwE

Görsel 8: Mark Rothko, Beyaz ve Kırmızı Üzerine Mor, Siyah, Turuncu ve Sarı, Tuval Üzeri Yağlı Boya, 207x167.5cm, Solomon R. Guggenheim Müzesi, New York, ABD, Erişim: 30.05.2019. <https://www.guggenheim.org/artwork/3533>

Görsel 9: Jackson Pollock, No:11 Tuval Üzeri Yağlı Boya, 213 x 489 cm, Avusturalya Ulusal Galeri, Avusturalya, 1952, Erişim: 30.05.2019. <https://www.wikidata.org/wiki/Q2907210>

Görsel 10: Hans Hofmann, Pompeii, Tuval Üzeri Yağlı Boya, 214x133cm, Tate Koleksiyonu, İngiltere, 1959, Erişim: 10.06.2019. <https://www.tate.org.uk/art/artworks/hofmann-pompeii-t03256>

Görsel 11: Piero Manzoni , Akrom, Tuval Üzeri Alçı ve Kumaş, 70.5 x 50.2 cm, Solomon R. Guggenheim Müzesi, New York, ABD, Erişim: 10.06.2019. <https://www.guggenheim.org/artwork/9305>

Görsel 12: Yves Klein, Başlıksız Antropometri (ANT106), Tuval Üzerine Kuru Pigment Ve Sentetik Reçine, 200 x 500cm, Yves Klein Malikanesi ADAGP, Paris, 1960, Erişim: 10.06.2019. <http://www.yvesklein.com/en/oeuvres/view/1039/untitled-anthropometry/>

Görsel 13: Yves Klein, Antropometri: Prenses Helena: Kağıt Üzerinde Kuru Pigment Ve Sentetik Reçine, Modern Sanatlar Müzesi (MoMA), New York, ABD, 1960, Erişim: 10.06.2019. <http://www.yvesklein.com/en/selection-d-oeuvres/>

Görsel 14: Antoni Tàpies, Pintura Bastida, Ters Tuval Üzeri Karışık Teknik, 162 x 130 cm, Antoni Tapies Vakfı, Barselona, İspanya, 1962, Erişim: 10.01.2019. <https://www.tonitapies.com/en/antoni-tapies-main/>

Görsel 15: Robert Motherwell, İspanyol Cumhuriyetine Ağıt 108, Tuval Üzeri Yağlı Boya, 208x351cm, Museum of Modern Art, New York, ABD, 1965-67, Erişim: 10.01.2019. <https://www.moma.org/artists/4126>

Görsel 16: Hans Hartung, L10, Kağıt Üzeri Litografi, 52x32cm, Tate Koleksiyonu, İngiltere, 1986, Erişim: 10.01.2019. <https://www.tate.org.uk/art/artworks/hartung-l10-p77141>

Görsel 17: Gerhard Richter, AB Arabuluculuk, Tuval Üzeri Yağlı Boya, 320x400cm, Güzel Sanatlar Müzesi Montreal, Kanada, 1986, Erişim: 10.01.2019. [https://www.1stdibs.com/search/?q=gerhard+richter&price=\[1%20TO%20100000\]&production-time-frame=0_6-weeks&gclid=CjwKCAjw-](https://www.1stdibs.com/search/?q=gerhard+richter&price=[1%20TO%20100000]&production-time-frame=0_6-weeks&gclid=CjwKCAjw-)

ITqBRB7EiwAZ1c5U7WKxscmzMuaQGpTLgLSOELXBih5_wh4I_wZYE_yqp2YFnRoS
KsPqhoCiRIQAvD_BwE&gclid=aw.ds

Görsel 18: Anselm Keifer, Deniz kenarındaki Bohemya, Çuval Bezi Üzerine Yağlı
Boya, Emülsiyon, Gomalaka Verniği, Kurşun Kalem, Toz Boya, 191,1x561,3cm ,
Metropolitan Sanat Müzesi, New York, ABD, 1996, Erişim: 14.01.2019.
<https://www.metmuseum.org/art/collection/search/486996>

Görsel 19: ayrıntı, Erişim: 14.01.2019.
<https://www.metmuseum.org/art/collection/search/486996>

Görsel 18 ayrıntı Erişim: 14.01.2019.
<https://www.metmuseum.org/art/collection/search/486996>

Görsel 20: Burhan Doğançay, Kırmızı Tırnaklar, Tuval Üzeri Kolaj ve Karışık
Teknik, 125x125 cm, Doğançay Müzesi, İstanbul, Türkiye, Erişim: 14.03.2019.
1990[http://www.dogancaymuseum.org/pPages/pGallery.aspx?pgID=579&lang=TR
§ion=3&sanID=40](http://www.dogancaymuseum.org/pPages/pGallery.aspx?pgID=579&lang=TR§ion=3&sanID=40)

Görsel 21: Burhan Doğançay, Marlboro, Tuval Üzeri Kolaj ve Karışık Teknik,
Doğançay Müzesi, İstanbul, Türkiye, Erişim: 14.03.2019.
1990[http://www.dogancaymuseum.org/pPages/pGallery.aspx?pgID=579&lang=TR
§ion=3&sanID=40](http://www.dogancaymuseum.org/pPages/pGallery.aspx?pgID=579&lang=TR§ion=3&sanID=40)

Etik Beyanı

Hacettepe Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü, Tez/Sanat Çalışması Raporu Yazım Yönergesi'ne uygun olarak hazırladığım bu Tez/Sanat Çalışması Raporunda,

- Tez/Sanat Çalışması Raporu içindeki bütün bilgi ve belgeleri akademik kurallar çerçevesinde elde ettiğimi,
- görsel, işitsel ve yazılı bütün bilgi ve sonuçları bilimsel ahlak kurallarına uygun olarak sunduğumu,
- başkalarının eserlerinden yararlanılması durumunda ilgili eserlere bilimsel normlara uygun olarak atıfta bulunduğumu,
- atıfta bulunduğum eserlerin bütününe kaynak olarak gösterdiğimi,
- kullanılan verilerde herhangi bir tahrifat yapmadığımı,
- bu Tez/Sanat Çalışması Raporunun herhangi bir bölümünü bu üniversitede veya başka bir üniversitede başka bir Tez/Sanat Çalışması Raporu çalışması olarak sunmadığımı

beyan ederim.

31.07.19

Canay GÜNLER

Yüksek Lisans Tezi Orijinallik Raporu

HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ
Güzel Sanatlar Enstitüsü

Tez/Sanat Çalışması Raporu Başlığı: Boya Kolajları

Yukarıda başlığı verilen Tez/Sanat Çalışması Raporunun tamamı aşağıdaki filtreler kullanılarak Turnitin adlı intihal programı aracılığı ile Tez Danışmanım tarafından kontrol edilmiştir. Kontrol sonucunda aşağıdaki veriler elde edilmiştir:

Raporlama Tarihi	Sayfa Sayısı	Karakter Sayısı	Savunma Tarihi	Benzerlik Oranı (%)	Gönderim Numarası
31.07.2019	23	30591	25.07.2019	%6	1156471411

Uygulanan filtreler:

1. Kaynakça hariç
2. Alıntılar dâhil
3. 5 kelimedenden daha az örtüşme içeren metin kısımları hariç

Hacettepe Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü Tez/Sanat Çalışması Orijinallik Raporu Alınması ve Kullanılması Uygulama Esasları'nı inceledim ve çalışmamın herhangi bir intihal içermediğini; aksinin tespit edileceği muhtemel durumda doğabilecek her türlü hukuki sorumluluğu kabul ettiğimi ve yukarıda vermiş olduğum bilgilerin doğru olduğunu beyan ederim. (31.07.2019)

Canay GÜNLER

Öğrenci No.:N15226834

Anasanat Dalı: Resim

Program (işaretleyiniz):

Yüksek Lisans	Sanatta Yeterlik	Doktora	Bütünleşik Doktora
✓			

DANIŞMAN ONAYI

UYGUNDUR.

Prof. İsmail ATEŞ

Master's Thesis Originality Report

HACETTEPE UNIVERSITY
Institute of Fine Arts

Title : Paint Collages

The whole thesis/art work report is checked by my supervisor, using Turnitin plagiarism detection software taking into consideration the below mentioned filtering options. According to the originality report, obtained data are as follows.

Date Submitted	Page Count	Character Count	Date of Thesis Defence	Similarity Index (%)	Submission ID
31.07.2019	23	30591	25.07.2019	%6	1156471411

Filtering options applied are:

1. Bibliography excluded
2. Quotes included
3. Match size up to 5 words excluded

I declare that I have carefully read the Hacettepe University Institute of Fine Arts Guidelines for Obtaining and Using Thesis Originality Reports; that my thesis does not include any form of plagiarism; that in any future detection of possible infringement of the regulations, I accept all legal responsibility; and that all the information I have provided is correct to the best of my knowledge. I respectfully submit this for approval. (31.07.2019)

Canay GÜNLER

Student No.: N15226834

Department: Painting

Program/Degree (please mark):

Master's	Proficiency in Art	PhD	Joint Phd
☒	☐	☐	☐

SUPERVISOR APPROVAL

APPROVED
Prof. İsmail ATEŞ

YAYIMLAMA VE FİKRİ MÜLKİYET HAKLARI BEYANI

Enstitü tarafından onaylanan lisansüstü tezimin/raporumun tamamını veya herhangi bir kısmını, basılı (kâğıt) ve elektronik formatta arşivleme ve aşağıda verilen koşullarla kullanıma açma iznini Hacettepe Üniversitesi'ne verdiğimi bildiririm. Bu izinle Üniversite'ye verilen kullanım hakları dışındaki tüm fikrî mülkiyet haklarım bende kalacak, tezimin/raporumun tamamının ya da bir bölümünün gelecekteki çalışmalara (makale, kitap, lisans ve patent vb.) kullanım hakları bana ait olacaktır.

Tezin/Sanat Çalışması Raporunun kendi orijinal çalışmam olduğunu, başkalarının haklarını ihlal etmediğimi ve tezimin/sanat çalışması raporunun tek yetkili sahibi olduğumu beyan ve taahhüt ederim. Tezimde/sanat çalışması raporumda yer alan, telif hakkı bulunan ve sahiplerinden yazılı izin alınarak kullanılması zorunlu metinleri yazılı izin alınarak kullandığımı ve istenildiğinde suretlerini Üniversite'ye teslim etmeyi taahhüt ederim.

Yükseköğretim Kurulu tarafından yayınlanan **Lisansüstü Tezlerin Elektronik Ortamda Toplanması Düzenlenmesi ve Erişime Açılmasına İlişkin Yönerge*** kapsamında tezim/sanat çalışması raporum aşağıda belirtilen haricinde YÖK Ulusal Tez Merkezi/ H.Ü. Kütüphaneleri Açık Erişim Sisteminde erişime açılır.

- Enstitü/ Fakülte yönetim kurulunun gerekçeli kararı ile tezimin erişime açılması mezuniyet tarihimden itibaren 2 yıl ertelenmiştir. (1)
- Enstitü/ Fakülte yönetim kurulu kararı ile tezimin erişime açılması mezuniyet tarihimden itibaren ... ay ertelenmiştir. (2)
- Tezimle ilgili gizlilik kararı verilmiştir. (3)

31.07.19

Canay GÜNLER

*Lisansüstü Tezlerin Elektronik Ortamda Toplanması Düzenlenmesi ve Erişime Açılmasına İlişkin Yönerge

- (1) Madde 6.1. Lisansüstü teze ilgili patent başvurusu yapılması veya patent alma sürecinin devam etmesi durumunda, tez danışmanının önerisi ve enstitü anabilim dalının uygun görüşü üzerine enstitü veya fakülte yönetim kurulu iki yıl süre ile tezin erişime açılmasının ertelenmesine karar verebilir.
- (2) Madde 6.2. Yeni teknik, materyal ve metotların kullanıldığı, henüz makaleye dönüşmemiş veya patent gibi yöntemlerle korunmamış ve internetten paylaşılması durumunda 3. şahıslara veya kurumlara haksız kazanç imkanı oluşturabilecek bilgi ve bulguları içeren tezler hakkında tez danışmanının önerisi ve enstitü anabilim dalının uygun görüşü üzerine enstitü veya fakülte yönetim kurulunun gerekçeli kararı ile altı ayı aşmamak üzere tezin erişime açılması engellenebilir.
- (3) Madde 7.1. Ulusal çıkarılan veya güvenliği ilgilendiren, emniyet, istihbarat, savunma ve güvenlik, sağlık vb. konulara ilişkin lisansüstü tezlerle ilgili gizlilik kararı, tezin yapıldığı kurum tarafından verilir. Kurum ve kuruluşlarla yapılan işbirliği protokolü çerçevesinde hazırlanan lisansüstü teziere ilişkin gizlilik kararı ise, ilgili kurum ve kuruluşun önerisi ile enstitü veya fakültenin uygun görüşü üzerine üniversite yönetim kurulu tarafından verilir. Gizlilik kararı verilen tezler Yükseköğretim Kuruluna bildirilir.

Madde 7.2. Gizlilik kararı verilen tezler gizlilik süresince enstitü veya fakülte tarafından gizlilik kuralları çerçevesinde muhafaza edilir, gizlilik kararının kaldırılması halinde Tez Otomasyon Sistemine yüklenir.

Tez Danışmanının önerisi ve enstitü anabilim dalının uygun görüşü üzerine enstitü veya fakülte yönetim kurulu tarafından karar verilir.

ÖZGEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler

Adı Soyadı : Canay GÜNLER
Doğum Yeri ve Tarihi : Ankara, 07.01.1991

Eğitim Durumu

Lisans Öğrenimi : Hacettepe Üniversitesi Güzel Sanatlar
Fakültesi Resim Bölümü
Bildiği Yabancı Diller : İngilizce, İspanyolca
Sanatsal Faaliyetler :2019, Birleşmiş Ressamlar ve
Heykeltıraşlar Derneği, Ankara
2019, Hacettepe Üniversitesi, Prof. Dr.
Turan Erol Sanat Galerisi, Ankara
2018, Türkiye Barolar Birliği, Litai Konukevi,
Ankara
2018, Ankara Sanayi Odası Sanat Galerisi,
Ankara
2016, Şeli Art Project, Küratör Restaurant,
Ankara
2015, Şeli Art Project, Soul Room, İstanbul
2015, Şeli Art Project, Kydonia Restaurant,
İstanbul
2015, Platform A by Armoni Art Gallery,
Ankara
2015, Şeli Art Project, Banyan Restaurant,
İstanbul
2014, Cermodern, Ankara
2014, Platform A by Armoni Art Gallery,
Ankara
2014, Müjdat Gezen Sanat Merkezi, Ankara

İş Deneyimi

Stajlar : Armoni Sanat Galerisi
Çalıştığı Kurumlar : TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi
Dış İlişkiler Müdürlüğü Personeli
Jale Tezer Koleji
Görsel Sanatlar Öğretmeni

İletişim

E-Posta Adresi : canaygunler@gmail.com

Tarih : 25.07.2019

